บทที่ 3
ผลการติดตามประเมินผลโครงการ

ในการติดตามประเมินผลโครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนอย่างยั่งยืนฯ นี้ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูล 4 กลุ่ม คือ 1) คณะกรรมการ ศอช.ต. 2) คณะกรรมการ ศอช.อ. 3) คณะกรรมการ ศอช.จ. และ 4) ตัวแทนครัวเรือนยากจนที่เข้าร่วมโครงการ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์เนื้อหา จึงขอนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. การบริหารจัดการของ ศอช.ต ในกิจกรรมทั่วไปและกิจกรรมทางเลือก
2. การบริหารเงินทุนสนับสนุนกิจกรรมทางเลือกของ ศอช.อ
3. การบริหารเงินทุนสนับสนุนกิจกรรมทางเลือกของ ศอช.จ
4. การพัฒนาความสามารถของครัวเรือนยากจนที่เข้าร่วมโครงการกิจกรรมทางเลือก
5. ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ
6. ความคิดเห็นของครัวเรือนเป้าหมายที่มีต่อโครงการและข้อเสนอแนะ
7. ผลสรุปจากการจัดเวทีถอดบทเรียน

สัญญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน ขนาดกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน ค่าเฉลี่ย
SD	แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การบริหารจัดการของ ศอช.ต ในกิจกรรมทั่วไปและกิจกรรมทางเลือก

จากการสัมภาษณ์คณะกรรมการ ศอช.ต ตำบลนำร่อง ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ คือ จังหวัดยะลา ปัตตานี และนราธิวาส ศอช.ต มีการบริหารจัดการในกิจกรรมทั่วไปและกิจกรรมทางเลือก ดังนี้

1.1 ข้อมูลทั่วไปของคณะกรรมการ ศอช.ต. ผู้ให้ข้อมูล

จ. ยะลา

คณะกรรมการ ศอช.ต. ผู้ให้ข้อมูล มีตำแหน่ง ประธาน รองประธาน และกรรมการ จำนวน ศอช.ต.ละ 3 คน จำนวน ศอช.ต ที่ให้ข้อมูล 8 ตำบล ได้แก่ ต. บาโร๊ะ ต.บ้านแหร ต.ห้วยกระทิง ต.ยะต๊ะ ต.อัยเยอร์เวง ต.ท่าสาป ต.ตลิ่งชัน และ ต. กาบัง

มีประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ สูงสุด 4 ปี ต่ำสุด1 ปี โดยเฉลี่ย 2.6 ปี

ศอช.ต.ทั้งหมด (ร้อยละ100) ได้คณะกรรมการโดยเวทีประชาคมระดับตำบลคัดเลือก

ก่อนที่จะได้รับงบประมาณสนับสนุนกิจกรรมทางเลือก จำนวน ศอช.ตที่คณะกรรมการได้เข้ารับการอบรมเตรียมความพร้อมทุกคน คิดเป็นร้อยละ 87 ศอช.ต.ที่คณะกรรมการได้เข้ารับการอบรมบางคน คิดเป็นร้อยละ 13

ส่วนการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของ คณะกรรมการศอช.ต พบว่ามีศอช.ต. ร้อยละ 75 ที่คณะกรรมการสามารถปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ได้เกินครึ่ง แต่ไม่ครบทุกคน ส่วน ศอช.ต.ที่เหลือร้อยละ 25 คณะกรรมการสามารถปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ได้เต็มที่ไม่ถึงครึ่งของคณะกรรมการทั้งหมด

จ. ปัตตานี

คณะกรรมการ ศอช.ต. ผู้ให้ข้อมูล มีตำแหน่งประธานและกรรมการ ศอช.ต.ละ3 คน จำนวน 12 ตำบล ได้แก่ ต. บานา ต.ไทรทอง ต.หนองแรต ต.แม่ลาน ต.ตรัง ต.ตะโละแมะนา ต. กอลำ ต.ปะนะเระ ต.นาประดู่ ต.บ่อทอง ต.ตะโละดือรามัน และ ต.แป้น

มีประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ สูงสุด 4 ปี ต่ำสุด 1 ปี โดยเฉลี่ย 2.5 ปี

คณะกรรมการศอช.ต. ทั้งหมด(ร้อยละ 100)ได้มาโดยเวทีประชาคมระดับตำบลคัดเลือก

ก่อนที่จะได้รับงบประมาณสนับสนุนกิจกรรมทางเลือก ศอช.ต ร้อยละ 83 ที่คณะกรรมการได้เข้ารับการ อบรมเตรียมความพร้อมทุกคน ศอช.ต ร้อยละ 17 ได้เข้ารับการอบรมบางคน

ส่วนการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของ คณะกรรมการ ศอช.ต. พบว่า ศอช.ต. ร้อยละ 33 ที่คณะกรรมการสามารถปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ได้ครบถ้วนทุกคน ศอช.ต. ร้อยละ 67 ที่คณะกรรมการสามารถปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ได้เกินครึ่งแต่ไม่ครบทุกคน

จ. นราธิวาส

คณะกรรมการ ศอช.ต. ผู้ให้ข้อมูล มีตำแหน่ง ประธานและกรรมการ ศอช.ตละ3 คน จำนวน 13 ตำบล คือ ต.มูโน๊ะ ต.ยี่งอ ต.เจ๊ะเห ต.โคกเคียน ต.โล๊ะจูด ต.เกียร์ ต. ตันหยงมัส ต.จะแนะ ต.บาเระเหนือ ต.ศรีบรรพต ต.บูกิต ต.บาตง และ ต.ริโก๋

มีประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ สูงสุด 3 ปี ต่ำสุด1 ปี โดยเฉลี่ย 2.2 ปี

คณะกรรมการ ศอช.ต. ทั้งหมด(ร้อยละ 100)ได้มาโดยเวทีประชาคมระดับตำบลคัดเลือก

ก่อนที่จะได้รับงบประมาณสนับสนุนกิจกรรมทางเลือก ศอช.ต ร้อยละ 77 ที่คณะกรรมการได้เข้ารับการอบรมเตรียมความพร้อมทุกคน ศอช.ต ร้อยละ 23 ที่คณะกรรมการได้เข้ารับการอบรมบางคน

ส่วนในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ ศอช.ต พบว่า ศอช.ต. ร้อยละ 46 ที่คณะกรรมการสามารถปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ได้ครบถ้วนทุกคน ศอช.ต . ร้อยละ 38 ที่คณะกรรมการสามารถปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ได้เกินครึ่งแต่ไม่ครบทุกคน ศอช.ต. ร้อยละ 16 ที่คณะกรรมการสามารถปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ได้เต็มที่ไม่ถึงครึ่ง

1.2 การบริหารจัดการกิจกรรมทางเลือกด้านอาชีพของ ศอช.ต

จากการสัมภาษณ์คณะกรรมการ ศอช.ต เกี่ยวกับการบริหารจัดการกิจกรรมทางเลือกด้านอาชีพของ ศอช.ต. พบว่า จังหวัดปัตตานี และนราธิวาสใช้วิธีการในการกำหนดกิจกรรมทางเลือกด้านอาชีพโดยให้เวทีประชาคมร่วมกันพิจารณากำหนดร้อยละ 90 และ84 และครัวเรือนที่เข้าร่วมโครงการกำหนดเองร้อยละ 10 และ 16 ตามลำดับ ส่วนจังหวัดยะลา ศอช.ต.ที่ให้เวทีประชาคมร่วมกันพิจารณา และศอช.ต.ที่ให้ครัวเรือนที่เข้าร่วมโครงการกำหนดเอง มีจำนวนเท่ากัน คือ ร้อยละ 50 หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกครัวเรือนเป้าหมายเข้าร่วมกิจกรรมทางเลือก จังหวัดยะลาและนราธิวาสใช้วิธีการกำหนดครัวเรือนยากจนที่ตกเกณฑ์ จปฐ. ส่วนจังหวัดปัตตานีได้ใช้วิธีการอื่น ๆ ร่วมด้วย เช่น ให้โอกาสครัวเรือนทั่วไปที่มีความสนใจ หรือพิจารณากำหนดโดยคณะกรรมการศอช.ต. ในการแบ่งวัสดุอุปกรณ์ให้ครัวเรือนเป้าหมาย ทั้ง 3 จังหวัดใช้วิธีแบ่งทั้ง 2 วิธี คือ บางตำบลจัดแบ่งให้เท่ากันทุกคน บางตำบลจัดแบ่งให้ไม่เท่ากัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะอาชีพและความสามารถของครัวเรือนเป้าหมาย มีการจัดทำสัญญาหรือหลักฐานในการมอบวัสดุอุปกรณ์ ตำบลนำร่องเกือบทั้งหมด (ร้อยละ81 – 92) กำหนดให้ส่งใช้คืนทุนเต็มจำนวนมูลค่าที่รับไป จังหวัดยะลากำหนดระยะเวลาในการใช้คืนเมื่อมีผลผลิตแล้วและวิธีการอื่นตามที่ศอช.ต.กำหนด ส่วนจังหวัดปัตตานีและนราธิวาส มีการกำหนดให้ส่งคืนภายใน 1 ปี เพิ่มขึ้นด้วย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะอาชีพ เช่น กลุ่มเลี้ยงแพะจะกำหนดการคืนทุนเป็นลูกแพะตัวที่สอง เป็นต้น คณะกรรมการศอช.ต. มีบทบาทในการจัดซื้อจัดหาวัสดุอุปกรณ์ของกิจกรรมทางเลือกหลายหน้าที่ แต่ปฏิบัติหน้าที่ด้านการเป็นกรรมการตรวจรับวัสดุมากที่สุด ส่วนการได้รับงบประมาณสนับสนุนจาก ศอช.อ.และ ศอช.จ. พบว่า ตำบลนำร่องตามโครงการในจังหวัดยะลา 2 ตำบล (ร้อยละ 25) จังหวัดปัตตานี 6 ตำบล (ร้อยละ 50) จังหวัดนราธิวาส 3 ตำบล (ร้อยละ 23.1) ไม่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจาก ศอช.อ. เนื่องจากมีการนำงบประมาณส่วนนี้ขยายผลไปยังตำบลอื่นที่ประชาชนยากจน รายละเอียดดังตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละ วิธีการในการบริหารจัดการกิจกรรมทางเลือกของ ศอช.ต.ในจังหวัดยะลา ปัตตานี และนราธิวาส

การบริหารจัดการกิจกรรมทางเลือก	ยะลา (n=8)		ปัตตานี (n=12)		นราธิวาส (n=13)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. วิธีการได้กิจกรรมทางเลือกด้านอาชีพ						
- คณะกรรมการ ศอช.ต. เป็นผู้กำหนด	0	0	0	0	1	7.7
- ครัวเรือนที่เข้าร่วมโครงการกำหนดเอง	4	50.0	1	8.3	1	7.7
- เวทีประชาคมร่วมกันพิจารณากำหนด	4	50.0	11	91.7	11	84.6

การบริหารจัดการกิจกรรมทางเลือก	ยะลา (n=8)		ปัตตานี (n=12)		นราธิวาส (n=13)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
2. หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกครัวเรือนเป้าหมายเข้าร่วมกิจกรรมทางเลือก						
- ครัวเรือนทั่วไปที่มีความสนใจ	0	0.0	4*	22.2	0	0
- ครัวเรือนยากจนที่ตกเกณฑ์รายได้ จปฐ.	8	100.0	12*	66.7	13	100.0
- อื่น ๆ (คณะกรรมการ ศอช.ต.พิจารณา)	0	0	2*	11.1	0	0
3. หลักเกณฑ์ในการแบ่งวัสดุอุปกรณ์ให้ครัวเรือนเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการ						
- จัดแบ่งให้เท่ากันทุกคน	2	25.0	8	66.7	9	69.2
- จัดแบ่งให้ไม่เท่ากัน	6	75.0	4	33.3	4	30.8
4. มีการจัดทำสัญญาหรือหลักฐานในการมอบวัสดุอุปกรณ์ให้ครัวเรือนที่เข้าร่วมโครงการ						
- ไม่ได้จัดทำ	0	0	0	0	1	7.7
- จัดทำ	8	100.0	12	100.0	12	92.3
5. การส่งใช้คืนทุนของครัวเรือนเป้าหมายที่ได้รับวัสดุอุปกรณ์ไปแล้ว						
- ไม่ต้องส่งใช้คืน	0	0	0	0	0	0
- ส่งใช้คืนเต็มจำนวนตามมูลค่าที่รับไป	7	87.5	10	83.3	12	92.3
- ส่งใช้คืนบางส่วน คิดเป็นร้อยละ.....	1	12.5	2	16.6	1	7.7
6. ระยะเวลาในการส่งใช้คืนทุน						
- ส่งใช้คืนภายใน 1 ปี	0	0	3	25.0	3	23.1
- ส่งใช้คืนเมื่อมีผลผลิตแล้ว	5	62.5	7	58.3	5	38.5
- อื่น ๆ	3	12.5	2	16.6	5	38.5
7. การส่งใช้คืนทุน						
- ส่งใช้เป็นเงิน	6*	60.0	8*	57.1	10	76.9
- ส่งใช้เป็นวัสดุอุปกรณ์	4*	40.0	2*	14.3	3	23.1
- อื่น ๆ	0	0	4*	28.6	0	0
8. บทบาทของศอช.ต.ในการจัดซื้อจัดหาวัสดุอุปกรณ์ ของกิจกรรมทางเลือก *						
- กำหนดรายการวัสดุอุปกรณ์	8	100.0	10	83.3	4	30.8
- หาและติดต่อแหล่งจำหน่าย	7	87.5	8	66.7	4	30.8
- เป็นกรรมการตรวจรับวัสดุ	8	100.0	10	83.3	11	84.6
- เป็นกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง	2	40.0	0	0	1	7.7

การบริหารจัดการกิจกรรมทางเลือก	ยะลา (n=8)		ปัตตานี (n=12)		นราธิวาส (n=13)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
9. ศอช.ต. ได้รับงบประมาณสนับสนุนจาก ศอช.อ และ ศอช.จ						
- ไม่ได้รับ (ขยายผลให้ตำบลอื่นแทน)	2	25.0	6	50.0	3	23.1
- ได้รับ จากศอช.อ	6	75.0	6	50.0	9	69.2
10. จำนวนครั้งที่ ศอช.ต.ได้เข้าร่วมประชุมกับ ศอช.อ หรือ ศอช.จ						
- ไม่เคย	0	0	0	0	0	0
- เคย	8	100.0	11	100.0	13	100.0
โดยเฉลี่ย (ครั้ง)	2.8		3.4		3.0	

หมายเหตุ * บาง ศอช.ต ได้ใช้หลายวิธีร่วมกัน

1.3 ความสามารถในการบริหารจัดการเครือข่ายของคณะกรรมการ ศอช.ต

ในการบริหารจัดการเครือข่าย คณะกรรมการ ศอช.ต ในจังหวัดยะลา ปัตตานี และนราธิวาส ทั้งหมดมีแผนในการปฏิบัติการ จำนวนโครงการที่บรรจุในแผนโดยเฉลี่ย 5-8 โครงการ ส่วนใหญ่เป็นโครงการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ คือการส่งเสริมอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ ศอช.ต.เกือบทั้งหมด (ร้อยละ 75 - 100) ได้มีการกำหนดระเบียบกฎเกณฑ์ (ทั้งเป็นลายลักษณ์อักษรและไม่เป็น) เพื่อให้เครือข่ายสมาชิกถือปฏิบัติ ศอช.ต.ในจังหวัดยะลา ปัตตานี และนราธิวาส ที่มีข้อตกลงร่วมกันระหว่างกลุ่มองค์กรที่เป็นสมาชิกเครือข่ายของศอช.ต ร้อยละ 87.5 ,100 และ 76.9 ตามลำดับ นอกจากนี้พบว่าศอช.ต.ในจังหวัดยะลา ปัตตานี และนราธิวาส มีกองทุนในการบริหารจัดการ ร้อยละ 62.5, 81.8 และ 15.4 ตามลำดับ ศอช.ต. ในจังหวัดยะลา ปัตตานี และนราธิวาส ได้ออกไปพบปะเยี่ยมเยียนและ ติดตามผลการดำเนินงานของกลุ่ม/องค์กรที่เป็นสมาชิกเครือข่ายจำนวน 4.5, 10 และ 4 ครั้ง ตามลำดับ รายละเอียดดังตาราง 3

ตาราง 3 จำนวนและร้อยละวิธีการในการบริหารจัดการเครือข่ายของ ศอช.ต.ในจังหวัดยะลา ปัตตานี และนราธิวาส

การบริหารจัดการเครือข่าย	ยะลา (n=8)		ปัตตานี (n=12)		นราธิวาส (n=13)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ศอช.ต.มีแผนปฏิบัติการ						
- ไม่มีแผน	0	0	0	0	0	0
- มี แต่ไม่เป็นลายลักษณ์อักษร	2	25.0	3	25.0	3	23.1
- มี และเป็นลายลักษณ์อักษร	6	75.0	9	75.0	10	76.9
ผู้จัดทำ คือคณะกรรมการศอช.ต						
2. จำนวนโครงการที่บรรจุในแผนฯเฉลี่ย	5		8		5	
เป็นโครงการพัฒนาด้าน *						
- ด้านเศรษฐกิจ	8	100.0	12	100.0	10	76.9
- ด้านสังคม	2	25.0	10	83.3	6	46.1
- ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	1	20.0	4	33.3	0	0
3. ศอช.ต. ได้มีการกำหนดระเบียบกฎ -						
เกณฑ์เพื่อให้เครือข่ายสมาชิกถือปฏิบัติ						
- ไม่มี	2	25.0	0	0	3	23.1
- มี แต่ไม่เป็นลายลักษณ์อักษร	1	12.5	1	8.3	2	15.4
- มี และเป็นลายลักษณ์อักษร (จากเวที	5	62.5	11	91.7	8	61.5
ประชาคม ศอช.ต)						
- สมาชิกได้ปฏิบัติตามกฎระเบียบ		70-80%		80-90%		70-80%
4. มีข้อตกลงร่วมกันระหว่างกลุ่ม/องค์กร						
ที่เป็นสมาชิกเครือข่ายของ ศอช.ต.						
- ไม่มี	1	12.5	0	0	3	23.1
- มี	7	87.5	12	100.0	10	76.9
5. ศอช.ต มีกองทุนในการบริหารจัดการ						
- ไม่มี	3	37.5	3	25.0	11	84.6
- มี (จากคณะกรรมการ ศอช.ต)	5	62.5	9	75.0	2	15.4
จำนวนเงินอยู่ในช่วง (บาท)	500-10,000		1,200-18,000		1,500	
6. ศอช.ต. ได้ออกไปพบปะเยี่ยมเยียนและ						
ติดตามผลการดำเนินงานของกลุ่ม/						
องค์กรที่เป็นสมาชิกเครือข่าย						
- ไม่เคย	0	0	0	0	3	23.1
- เคย	8	100.0	12	100.0	8	61.5

การบริหารจัดการเครือข่าย	ยะลา (n=8)		ปัตตานี (n=12)		นราธิวาส (n=13)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- ไม่ตอบ	0	0	0	0	2	15.4
- โดยเฉลี่ยประมาณปีละ (ครั้ง)	4.5		10		4	
7. ศอช.ต.ได้ร่วมกันประเมินผลความก้าวหน้าหรือปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานในภาพรวมของ ศอช.ต						
- ไม่เคย	1	12.5	0	0	3	23.1
- เคย	7	87.5	12	100.0	8	61.5
- ไม่ตอบ	0	0	0	0	2	15.4
- โดยดำเนินการมาแล้ว (ครั้ง)	4		7		3	

1.4 การจัดทำทะเบียนข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการของคณะกรรมการ ศอช.ต

ศอช.ต ในจังหวัดยะลา ปัตตานี และนราธิวาส ได้มีการจัดทำทะเบียนข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการในการพัฒนาชุมชนมากที่สุด คือ ทะเบียนครัวเรือนยากจนทั้งหมดที่มีอยู่ในตำบล (ร้อยละ 100) รองลงมาคือ การทำทะเบียนครัวเรือนที่เข้าร่วมกิจกรรมทางเลือก (ร้อยละ 92-1000) อันดับสาม คือ การทำทะเบียนสมาชิกกลุ่ม/องค์กรที่เป็นเครือข่ายศอช.ต. (ร้อยละ87-100) รายละเอียดดังตาราง 4

ทั้งนี้มีบาง ศอช.ต.ได้ระบุว่าปัญหาอุปสรรคในการจัดทำทะเบียนข้อมูล คือ กรรมการศอช.ต.ไม่ค่อยมีความรู้และมีคนจัดทำทะเบียนน้อย, กรรมการบางคนไม่ให้ความร่วมมือ ทำเฉพาะบางคน , ความพร้อมด้านวัสดุอุปกรณ์คอมพิวเตอร์, รูปแบบทะเบียน/การนำไปใช้

ตาราง 4 จำนวนและร้อยละการจัดทำทะเบียนข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการของศอช.ต.ในจังหวัดยะลา ปัตตานี และนราธิวาส

ทะเบียนที่จัดทำ	ยะลา (n=8)		ปัตตานี (n=12)		นราธิวาส (n=13)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ทะเบียนสมาชิกกลุ่ม/องค์กรที่เป็นเครือข่าย ศอช.ต.	7	87.5	11	91.7	13	100.0
2. ทะเบียนครัวเรือนยากจนทั้งหมดที่มีอยู่ในตำบล	8	100.0	12	100.0	13	100.0
3. ทะเบียนหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องกับ ศอช.ต	6	75.0	12	100.0	10	76.9
4. ทะเบียนแหล่งเงินทุนที่มีอยู่ในตำบล	4	50.0	11	91.7	5	38.5

ทะเบียนที่จัดทำ	ยะลา (n=8)		ปัตตานี (n=12)		นราธิวาส (n=13)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
5. ทะเบียนโครงการที่ ศอช.ต. ได้กำหนดให้มีขึ้น	6	75.0	12	100.0	8	61.5
6. ทะเบียนครัวเรือนที่เข้าร่วมกิจกรรมทางเลือก	8	100.0	12	100.0	12	92.3
7. ทะเบียนอื่น ๆ เช่น คณะกรรมการ ศอช.ต.,ประวัติตำบล/หมู่บ้าน, สมาชิกชมรม, คนพิการ เป็นต้น	2	40.0	9	75.0	1	7.7

1.5 การทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางการประสานงานการทำงานของกลุ่ม/องค์กรสมาชิก

ในรอบปีที่ผ่านมา ศอช.ต. ทั้งหมดในจังหวัดยะลา ปัตตานี และนราธิวาส ได้จัดทำเวทีประชาคม จำนวนครั้งที่จัดโดยเฉลี่ย 3.6 , 7.0 และ 3.8 ครั้ง ตามลำดับ ศอช.ต.ในจังหวัดยะลา ปัตตานี และนราธิวาส ได้ดำเนินการให้กลุ่ม/องค์กรเครือข่ายได้จัดกิจกรรมร่วมกันคิดเป็น ร้อยละ 62.5, 100 และ 61.5 ตามลำดับ จำนวนกิจกรรมที่จัดโดยเฉลี่ย 3 –5 ครั้ง กิจกรรมศาสนามีผู้เข้าร่วมสูงสุด (ร้อยละ 90-100) นอกจากนี้ ศอช.ต.ในจังหวัดยะลา ปัตตานี และนราธิวาส ได้ประสานงานให้หน่วยราชการที่เกี่ยวข้องมาพบปะ แนะนำให้ความรู้แก่ครัวเรือนเป้าหมาย คิดเป็นร้อยละ 87.5, 90.9 และ 69.2 ตามลำดับ รายละเอียดดังตาราง 5

ตาราง 5 จำนวนและร้อยละในการทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางประสานงานการทำงานของกลุ่ม/องค์กรสมาชิกของ ศอช.ต.ในจังหวัดยะลา ปัตตานี และนราธิวาส

การบริหารจัดการเครือข่าย	ยะลา (n=8)		ปัตตานี (n=12)		นราธิวาส (n=13)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ในรอบปีที่ผ่านมา ศอช.ต. ได้จัดให้มีการประชุมองค์กรสมาชิกที่อยู่ในเครือข่าย						
- ไม่ได้ประชุม	1	12.5	0	0	2	15.4
- ประชุม	7	87.5	12	100.0	11	84.6
- จำนวนครั้งที่ประชุมเฉลี่ย	4.0		5.2		3.6	
2. ในรอบปีที่ผ่านมา ศอช.ต. ได้ดำเนินการจัดทำเวทีประชาคม						
- ไม่ได้จัดทำ	0	0	0	0	0	0
- ได้จัดทำ	8	100.0	12	100.0	13	100.0
- จำนวนครั้งที่จัดโดยเฉลี่ย	3.6		7.0		3.8	

การบริหารจัดการเครือข่าย	ยะลา (n=8)		ปัตตานี (n=12)		นราธิวาส (n=13)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
3. ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา ศอช.ต. ได้ดำเนินการให้กลุ่ม / องค์กรเครือข่ายได้จัดกิจกรรมร่วมกัน						
- ไม่ได้ดำเนินการ	3	37.5	0	0	5	38.5
- ได้ดำเนินการ	5	62.5	12	100.0	8	61.5
- จำนวนกิจกรรมโดยเฉลี่ย	3		5		3	
ร้อยละผู้เข้าร่วมกิจกรรมศาสนา		90-100		90-100		80-90
กิจกรรมส่งเสริมอาชีพ		70-80		90-100		80-90
กิจกรรมด้านสังคม/สุขภาพ/กีฬา		70-80		70-80		70-80
กิจกรรมการพัฒนาชุมชน		60-70		70-80		70-80
4. ศอช.ต ได้ประสานงานให้หน่วยราชการที่เกี่ยวข้องมาพบปะ แนะนำ ให้ความรู้แก่ครัวเรือนเป้าหมาย						
- ไม่ได้ดำเนินการ	1	12.5	1	8.3	4	30.8
- ได้ประสานงานกับ เกษตร ปศุสัตว์ อบต. ธกส. ปกครอง ทักษิณพัฒนา	7	87.5	11	91.7	9	69.2

1.6 ความสามารถในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาตำบลของศอช.ต

ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา ศอช.ต. ในจังหวัดยะลา ปัตตานี และนราธิวาส ได้มีการริเริ่มดำเนินการจัดกิจกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของชุมชน ร้อยละ 100, 100 และ 69.2 ตามลำดับ ได้เข้าไปให้คำแนะนำปรึกษาหรือแก้ปัญหาอุปสรรคให้แก่ประชาชน หรือกลุ่มต่าง ๆ ได้มีการประสานความร่วมมือเพื่อให้หน่วยงานอื่น ๆ เข้ามาจัดกิจกรรมเพื่อแก้ไขปัญหา (ร้อยละ 76-100)

ศอช.ต. ในจังหวัดยะลา ปัตตานี และนราธิวาส ได้ดำเนินการให้คำแนะนำปรึกษาหรือแก้ไขปัญหาอุปสรรคให้แก่ประชาชน หรือกลุ่ม/องค์เครือข่าย ร้อยละ 87.5 , 100 และ 61.5 และจำนวนครั้งที่จัดโดยเฉลี่ย 3.6, 5 และ 3 ครั้ง ตามลำดับ

นอกจากนี้ ศอช.ต. (ร้อยละ 76-87) ได้เสนอโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณจาก อบต.และหน่วยงานอื่น จำนวนโครงการที่ได้รับอนุมัติคิดเป็นร้อยละ 72-80 รายละเอียดดังตาราง 6

ตาราง 6 จำนวนและร้อยละในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาตำบลของ ศอช.ต.ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมาของ ศอช.ต.ในจังหวัดยะลา ปัตตานี และนราธิวาส

กิจกรรม	ยะลา (n=8)		ปัตตานี (n=12)		นราธิวาส (n=13)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ศอช.ต. ได้ริเริ่มดำเนินการจัดกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ ของชุมชน						
- ไม่ได้ดำเนินการ	0	0	0	0	4	30.8
- ได้ดำเนินการ	8	100.0	12	100.0	9	69.2
- จำนวนกิจกรรมที่จัดโดยเฉลี่ย	3.2		4.0		3.0	
2. ศอช.ต. ได้ประสานความร่วมมือเพื่อให้หน่วยงานอื่น ๆ เข้ามาจัดกิจกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของชุมชน	5					
- ไม่มี	0	0	0	0	3	23.1
- มี	8	100.0	12	100.0	10	76.9
- จำนวนกิจกรรมที่จัดโดยเฉลี่ย	4		5		3	
3. ศอช.ต. ได้มีบทบาทในการเข้าไปให้คำแนะนำปรึกษาหรือแก้ไขปัญหาอุปสรรคให้แก่ประชาชน หรือกลุ่ม/องค์กรเครือข่าย						
- ไม่ได้ดำเนินการ	1	12.5	0	0	5	38.5
- ได้ดำเนินการ	7	87.5	12	100.0	8	61.5
- จำนวนครั้งโดยเฉลี่ย	3.6		5		3	
5. ศอช.ต. ได้เสนอโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณจาก อบต.และหน่วยงานอื่น ๆ						
- ไม่ได้เสนอ (เพราะเคยเสนอ อบต.แล้วไม่ได้)	1	12.5	0	0	3	23.1
- ได้เสนอ	7	87.5	12	100.0	10	76.9
- จำนวนโครงการที่ได้รับอนุมัติ : จำนวนโครงการที่เสนอของบประมาณ	29 : 37	78.4	65 : 78	83.3	18 : 25	72.0

1.7 คณะกรรมการศอช.ต. ในจังหวัดยะลา ปัตตานี และนราธิวาส ที่ได้รับการคัดเลือกให้ดำรงตำแหน่งกรรมการในกลุ่ม/องค์กรต่าง ๆ

บุคคลที่เข้ามาทำหน้าที่คณะกรรมการ ศอช.ต. ในจังหวัดยะลา ปัตตานี และนราธิวาส แล้วต่อมาภายหลังได้รับการคัดเลือกให้ดำรงตำแหน่งกรรมการในกลุ่ม/องค์กรต่าง ๆ ในรอบ 1 ปีที่ผ่าน

มา คือ จังหวัดยะลามี 5 ศอช.ต.จำนวนคณะกรรมการ 15 คน จังหวัดปัตตานีมี 10 ศอช.ต. จำนวนคณะกรรมการ 37 คน จังหวัดนราธิวาสมี 8 ศอช.ต.จำนวนคณะกรรมการ 19 คน รายละเอียดดังตาราง 7

ตาราง 7 บุคคลที่เข้ามาทำหน้าที่คณะกรรมการ ศอช.ต. แล้วต่อมาภายหลังได้รับการคัดเลือกให้ดำรงตำแหน่งกรรมการในกลุ่ม/องค์กรต่าง ๆ ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมาในจังหวัดยะลา ปัตตานี และนราธิวาส

จังหวัด / ศอช.ต.	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่งในศอช.ต.	ตำแหน่ง/องค์กรที่ได้เข้าไปปฏิบัติหน้าที่
ยะลา			
ต.ห้วยกระทิง	นายมะยากี เปาะซู	ประธาน	รองนายก อบต.
อ.กรงปินัง	นายรอสลี หะ	รองประธาน	ผช.ผญบ.ฝ่ายปกครอง
	นายนิมะ เจ๊ะอุมา	กรรมการ	ผช.ผญบ.
ต.อัยเยอร์เวง	นางผ่องพรรณ แซ่พั้ง	เหรัญญิก	สมาชิก อบต.
อ.เบตง			
ต.บาโร๊ะ	นายอิบรอแม อาแซรอบิ	กรรมการ	ผช.ผญบ.
อ.ยะหา	นายมามุ ปานาบิ	กรรมการ	อบต.
	นายมะรอมือลี มาหะรู	กรรมการ	โต๊ะอิหม่าม
ต.ท่าสาป	นายอับดุลวาซิ บากา	ประธาน	อบต.
อ.เมือง	นายอับดุลขาเดร์ ดอเล๊าะ	กรรมการ	อบต.
	นายอับดุลนาเซ ดอลอ	กรรมการ	พ.ช.
	นายวายุ กาซอ	ประชาสัมพันธ์	ผู้นำ อช.
ต.ตลิ่งชัน	นายอนุพงศ์ เลขาวิจิตร	ประธาน	สมาชิก อบต.
อ.บันนังสตาร์	นายอาลีเป็ง อุมะ	กรรมการ	ประธานกลุ่มรับซื้อยางแผ่น
	นางควงแข กสาม	เลขาฯ	เลขา กทบ.
	นางกัลยาณี อุไรรัตน์	เหรัญญิก	ประธาน กพสต.
ปัตตานี			
ต. ตะโละดือรา	นายอับดุลการิม ยูโนว์	กรรมการ	อบต.
มัน อ. กะพ้อ	น.ส.มนทิรา สาและ	เลขา	ผู้นำ อช./ครูจ้าง
	นายนัสรี เจ๊ะเสง	ประธาน	ครูจ้าง
ต.แม่ลาน	นางจินตนา มากาน	ประชาสัมพันธ์	ประธาน กพสต, อสม.
อ. แม่ลาน	นางสมาพร จันทร์เพ็ญ	เหรัญญิก	รองประธานกองทุน
	นายมะยา หะยีมิ	กรรมการ	สมาชิก อบต.
	นางจินดา รัตนพันธ์	กรรมการ	ประธาน กพสต.,เลขานุการกองทุน

จังหวัด / ศอช.ต.	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่งในศอช.ต.	ตำแหน่ง/องค์กรที่ได้เข้าไปปฏิบัติหน้าที่
ต.ตรัง อ.มายอ	น.ส.สุดา สุวรรณกุล	เลขาฯ	ผู้นำ อช.
	นางสิริอร ทับนิล	ประธาน	กรรมการ กทบ. ออมทรัพย์
	น.ส.นูรีซัน สา	เหรัญญิก	อช.,กรรมการ กทบ.
	นายนาเซ แวยูโซะ	กรรมการ	ผู้นำ อช.
ต.กอลำ อ.ยะรัง	นายมะสีพัง กาหลา	กรรมการ	กกต.เขต 4
	นายฮากัว เจ๊ะมะ	ประธาน	บัณฑิตเอื้อลาทร, ประธาน อสม.
	นางดวง ช่วยเมือง	เลขาฯ	อสม. ลูกจ้างอนามัย
	นางรอลีนาห์ ดือเระ	กรรมการ	เลขา กทบ.
	นายดอรอนิง กาหลา	รองประธาน	ประธานสภา อบต.
ต.พ่อมิ่ง อ.ปะนะเระ	นางนิลยา ทองปิด	ประธาน	กรรมการกลุ่มบูดู
ต.บ่อทอง อ.หนองจิก	นายเสรี สะแม	เลขาฯ	ประธานชมรมผู้พิการจังหวัด
	นายยะโดะ มะเซ็ง	ประธาน	รองประธานผู้สูงอายุจังหวัด
	นายอิบรอเฮม มือราเฮง	รองประธาน	กรรมการยุทธศาสตร์ด้าน-ปศุสัตว์
	นางกัลยากร วรรณหอม	กรรมการ	ประธานเครือข่าย OTOP ระดับจังหวัด
	นายอุเซ็ง การซอ	กรรมการ	ประธานชุมชน ,บัณฑิตอาสา
ต.หนองแรต อ.ยะหริ่ง	นางสุทิน คงมาก	ประธาน	กรรมการ สสส.
ต.ไทรทอง อ.ไม้แก่น	นายสาและ กะแต	กรรมการ	รองนายก อบต.
	นายบาฮารี สะรี	กรรมการ	สมาชิกสภา อบต.
	นายอิสมะ กะตะแซ	รองประธาน	ประธาน กทบ.
ต.บานา อ.เมือง	นายเหม สาแรส	ประชาสัมพันธ์	สมาชิก อบต.
	นายรอสดิง เงาะ	รองประธาน	สมาชิก อบต.
	นายสาการียา แวลาเตะ	กรรมการ	สมาชิก อบต.
	น.ส.เจ๊ะรอมละห์ เจะอามห์	เหรัญญิก	ผช.ผญบ.
	นายมะรูดิง สาเล็ง	กรรมการ	ผช.ผญบ.
ต.แป้น อ.สายบุรี	นายอานัส ยุน	รองประธาน	ผู้ประสานภาคประชาชน
	นายอายุ เปาเยาะ	กรรมการ	ผู้ประสานภาคประชาชน
	นางยาซ๊ะ สาและ	กรรมการ	ประธานสภาอบต./ศรช.
	นายอับดุลรอมัน เจ๊ะเย็ง	กรรมการ	ประธานกองทุนหมู่บ้าน

จังหวัด / ศอช.ต.	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่งในศอช.ต.	ตำแหน่ง/องค์กรที่ได้เข้าไปปฏิบัติหน้าที่
	นายสุวัฒน์ ช่างสอน	เลขานุการ	เลขาประธานสภา อบต.
	นายเสริม ศรีโชติช่วง	กรรมการ	ประธานชมรมผู้สูงอายุ
นราธิวาส ต. ยี่งอ อ.ยี่งอ	นางนิรมล กลางแท่น	กรรมการ	สมาชิก อบต.
ต. โคกเคียน อ.เมือง	นางทัศนีย์ ศรีระนำ นางชิดา เจ๊ะและ นายมาโนช สุขี	ประชาสัมพันธ์ รองประธาน ประธาน	กพสอ. ประธาน อสม. ประธานศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร
ต.โล๊ะจูด อ.แว้ง	นายอนุศักดิ์ สุวรรณเรือง	ประชาสัมพันธ์	อบต.
ต.ตันหยงมัส อ. ระแงะ	นายผ่อง แดงอินทร์ นายรอยาลี ตาเด๊ะ	ประธาน กรรมการ	รองประธานศอช.จ ผู้นำ อช.
ต.จะแนะ อ.จะแนะ	นายมะสุอูดี กาโด นายคอรี อูโน๊ะ	ประธาน กรรมการ	นายก อบต. สมาชิก อบต.
ต.บูกิต อ.เจาะไอร้อง	นายอิสมาแอ หะยียูโซ๊ะ นายซัมสุเด็ง สะแลแม	เลขา ประธาน	สมาชิก อบต. ผู้ใหญ่บ้าน
ต.ริโก๋ อ.สุไหงปาดี	นายอารีฟ แมนาลง น.ส.แวยานารียะห์ มิโด นายนรินทร์ อามีน	ประธาน กรรมการ กรรมการ	กรรมการงบประมาณ อบต. สมาชิกอบต. ผู้ใหญ่บ้าน
ต. มูโน๊ะ อ.สุไหงโกลก	นายรอปา อีซอ นายเสรี เจ๊ะบือราเฮง นางฟาดีอาห์ ดอแม นายมานะมะ วรพงศา นายมาหะมะ อารง	รองประธาน กรรมการ เหรัญญิก ประธาน กรรมการ	นายก อบต. ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ประธานกลุ่มอาชีพ ประธานชมรมกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน รองนายก อบต.

1.8 คณะกรรมการศอช.ต. จังหวัดยะลา ปัตตานี และนราธิวาส ที่ได้ไปร่วมอบรม สัมมนาในหลักสูตรต่าง ๆ ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา ดังนี้

คณะกรรมการ ศอช.ต. ในจังหวัดยะลา ปัตตานี และนราธิวาส ที่ได้ไปร่วมอบรม สัมมนาในหลักสูตรต่าง ๆ ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา คือ จังหวัดยะลามี 7 ศอช.ต. จำนวนคณะกรรมการ 20 คน จังหวัดปัตตานีมี 11 ศอช.ต .จำนวนคณะกรรมการ 45 คน จังหวัดนราธิวาสมี 7 ศอช.ต. จำนวนคณะกรรมการ 15 คน รายละเอียดดังตาราง 8

ตาราง 8 คณะกรรมการศอช.ต. จังหวัดยะลา ปัตตานี และนราธิวาส ที่ได้ไปร่วมอบรม สัมมนาในหลักสูตรต่าง ๆ ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา

จังหวัด	ศอช.ต	จำนวน	หลักสูตร
จ. ยะลา	ต. ยะต๊ะ อ.รามัน	5	การบริหารจัดการ , บัญชี, การจัดการเครือข่ายองค์กรชุมชนเข้มแข็ง, การพัฒนากลุ่มอาชีพและเครือข่าย, การรักษาความสงบหมู่บ้าน, การเลี้ยงปลาในกระชัง
	ต.ห้วยกระทิง อ.กรงปินัง	3	การจัดการเครือข่ายองค์กรชุมชนเข้มแข็ง, การส่งเสริมกลุ่มอาชีพไม้ผล, การรักษาความสงบหมู่บ้าน,
	ต.อัยเยอร์เวง อ.เบตง	2	มชช.
	ต.บาโร๊ะ อ.ยะหา	3	กฎหมายเบื้องต้นที่ประชาชนควรรู้ , การไกล่เกลี่ยกรณีพิพาท, การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมสตรี 4 ภาค
	ต.บ้านแหร อ.ธารโต	2	การบริหารจัดการ , บัญชี,
	ต.ท่าสาป อ.เมือง	3	กองทุนชุมชน, วิทยากร
	ต.ตลิ่งชัน อ.บันนังสตาร์	2	การจัดการเครือข่ายองค์กรชุมชนเข้มแข็ง, การพัฒนากลุ่มอาชีพและเครือข่าย
จ. ปัตตานี	ต. ตะโละดือรามัน อ. กะพ้อ	1	การพัฒนาสตรี 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้
	ต.แม่ลาน อ. แม่ลาน	6	เครือข่าย ศอชต, สัมมนาเครือข่ายศอช.ต., วิธีคิดเชิงระบบ
	ต.ตรัง อ.มายอ	4	วิสาหกิจชุมชน, ยุทธศาสตร์ 3 จชต., แรงงานคัดสรร นตผ., มชช., ผู้นำอช.
	ต.กอลำ อ.ยะรัง	5	กกต.เขต4, ยุทธศาสตร์ 3 จชต., การส่งเสริมกลุ่มอาชีพ., ชรบ..
	ต.ปะนะเระ อ.ปะนะเระ	4	หนึ่งฟาร์มหนึ่งตำบล, คณะกรรมการพัฒนาเด็ก, เพิ่มศักยภาพ ศอช.ต., วิธีป้องกันไข้หวัดนก
	ต.นาประดู่ อ.โคกโพธิ์	5	วิสาหกิจชุมชน, การแก้ไขปัญหาความยากจน, การปกครองส่วนท้องถิ่น
	ต.บ่อทอง อ.หนองจิก	3	วิธีคิดกระบวนระบบ, แผนชุมชน, เครือข่ายสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ, สิ่งแวดล้อม
	ต.หนองแรต อ.ยะหริ่ง	6	การจัดการเครือข่ายองค์กรชุมชนเข้มแข็ง, การพัฒนากลุ่มอาชีพ, การรักษาความสงบหมู่บ้าน, ยุทธศาสตร์ 3 จชต., การพัฒนาศักยภาพ ศอช.

จังหวัด	ศอช.ต	จำนวน	หลักสูตร
	ต.ไทรทอง อ.ไม้แก่น	4	การจัดเก็บข้อมูล จปฐ. , โครงการ นตผ., ชุมชนมุสลิมอยู่ดีมีสุข, ศึกษาดูงาน ศอช.ต.
	ต.บานา อ.เมืองปัตตานี	2	วิสาหกิจชุมชน, การจัดการเครือข่ายองค์กรชุมชนเข้มแข็ง , เพิ่มศักยภาพ ศอช.ต., การพัฒนาอาชีพ
	ต.แป้น อ.สายบุรี	5	สหกรณ์ออมทรัพย์, อาหารฮาลาล, ยุทธศาสตร์ 3 จชต., การพัฒนาศักยภาพ ศอช., การพัฒนาอาชีพของศรช.
นราธิวาส	ต.เจ๊ะเห อ.ตากใบ	1	การส่งเสริมอาชีพตามกิจกรรมทางเลือก
	ต.โคกเคียน อ.เมือง	4	- การส่งเสริมอาชีพตามกิจกรรมทางเลือก - ศึกษาดูงาน ศอช.ต.ดีเด่น
	ต.โล๊ะจูด อ.แว้ง	2	- การส่งเสริมอาชีพตามกิจกรรมทางเลือก - การพึ่งตนเองโดยกระบวนการสร้างชุมชนเข้มแข็ง
	ต. ศรีบรรพต อ. ศรีสาคร	1	การส่งเสริมอาชีพตามกิจกรรมทางเลือก
	ต.บูกิต อ.เจาะไอร้อง	3	พัฒนาศักยภาพ ศอชต./ศอช.อ/ศอชจ.
	ต.ริโก๋ อ.สุไหงปาดี	3	หลักสูตรของพัฒนาชุมชน
	ต. มูโน๊ะ อ.สุไหงโกลก	1	หลักสูตรของพัฒนาชุมชน

1.9 คณะกรรมการศอช.ต. จังหวัดยะลา ปัตตานี และนราธิวาส ที่ได้รับการคัดเลือกหรือได้รับรางวัลดีเด่นในด้านต่าง ๆ ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา ดังนี้

คณะกรรมการ ศอช.ต. ในจังหวัดยะลา ปัตตานี และนราธิวาส ที่ได้รับการคัดเลือกหรือได้รับรางวัลดีเด่นในด้านต่าง ๆ ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา คือ จังหวัดยะลามี 1 ศอช.ต. จำนวนคณะกรรมการ 2 คน จังหวัดปัตตานีมี 8 ศอช.ต.จำนวนคณะกรรมการ 14 คน จังหวัดนราธิวาสมี 4 ศอช.ต. จำนวนคณะกรรมการ 9 คน รายละเอียดดัง ตาราง 9

ตาราง 9 คณะกรรมการศอช.ต. จังหวัดยะลา ปัตตานี และนราธิวาส ที่ได้รับการพิจารณาคัดเลือกหรือได้รับรางวัลดีเด่นในด้านต่าง ๆ ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา

จังหวัด	ศอช.ต	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่งใน ศอช.ต.	รางวัลที่ได้รับ
จ.ยะลา	ต.ท่าสาป อ.เมือง	นายอับดุลอาซิ บากา นายอิสมาแอ สาและ	ประธาน เลขาฯ	ศอช.ต.ดีเด่น เยาวชนดีเด่น
จ. ปัตตานี	ต.แม่ลาน อ. แม่ลาน	นางจินตนา มาทน นางจินดา รัตนพันธ์	ประชาสัมพันธ์ กรรมการ	อสม.ดีเด่นระดับอำเภอ ผช.ผญบ.ดีเด่น, อสม.ดีเด่น
	ต.อัยเยอร์เวง อ.เบตง	นางผ่องพรรณ แซ่พั้ง	เหรัญญิก	สตรีดีเด่นประจำจังหวัด
	ต.ตรัง อ.มายอ	นางสิริอร ทับนิล	ประธาน	สตรีดีเด่น ,ผญบ.ดีเด่น
	ต. กอลำ อ.ยะรัง	นายอายิ เจ๊ะมะ นางรอสอยีะ คือเระ	ประธาน กรรมการ	อสม.ดีเด่นระดับเขต, ศอชต.ดีเด่น อสม.ดีเด่นระดับตำบล
	ต.ปะนะเระ อ.ปะนะเระ	นางนิลยา ทองปิด นางนิภาพร จักณรงค์	ประธาน กรรมการ	กองทุนหมู่บ้านดีเด่น อสม.ดีเด่น
	ต.บ่อทอง อ.หนองจิก	นางเสรี ละแม นายยะโกะ มะเซ็ง	เลขาฯ ประธาน	ศิษย์เก่า กศน.ดีเด่น มุมเรียนรู้ประจำมัสยิดดีเด่นประจำจังหวัด
	ต.หนองแรต อ.ยะหริ่ง	นางสุทิน คงมาก นางสาลีฮะ สนิ	ประธาน เลขาฯ	ผชบ ดีเด่น,แม่ดีเด่น อสม.ดีเด่น
	ต.แป้น อ.สายบุรี	นายสุวัฒน์ ช่างสวน นางสาวสมีะ เส็มซาติ	เลขาฯ กรรมการ	แกนนำชุมชนดีเด่น กรรมการการศึกษาดีเด่น
นราธิวาส	ต.โคกเคียน อ.เมือง	นางทัศนีย์ ศรีระนำ นายมาโนช สุขี นางเจ๊ะเซาะ แวฮอู นายนาพี ยูโซ๊ะ	ประชาสัมพันธ์ ประธาน กรรมการ รองประธาน	อสม.ดีเด่น อาสาสมัครประชาสงเคราะห์ดีเด่น ครอบครัวดีเด่น,ผลิตภัณฑ์กระจูดดีเด่น ผู้นำเยาวชนดีเด่น
	ต. บาเระเหนือ อ.บาเจาะ	นายฮาหมัด นายกอเซ็ง มารอ	กรรมการ กรรมการ	เยาวชนดีเด่น ผู้ใหญ่บ้านดีเด่น
	ต.บูกิต อ.เจาะไอร้อง	นายราชิน สุวรรณรังษี นายซาอุดี กามาเซะ	รองประธาน รองประธาน	ผู้นำ อช.ดีเด่น ผู้ใหญ่บ้านดีเด่น

จังหวัด	ศอช.ต	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่งใน ศอช.ต.	รางวัลที่ได้รับ
	ต.ริโก๋ อ.สุไหงปาดี	นายอารีฟ แบนาลง	ประธาน	ผู้ใหญ่บ้านดีเด่น

1.10 คณะกรรมการศอช.ต. จังหวัดยะลา ปัตตานี และนราธิวาส ที่ได้ร่วมสนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้นำกลุ่ม/องค์กรสมาชิกเครือข่าย ดำเนินกิจกรรมจนผู้นั้นได้รับการยกย่อง ชมเชย หรือได้รับรางวัลดีเด่นในด้านต่าง ๆ

คณะกรรมการ ศอช.ต. ในจังหวัดยะลา ปัตตานี และนราธิวาส ที่ได้ร่วมสนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้นำกลุ่ม/องค์กรสมาชิกเครือข่ายดำเนินกิจกรรมจนผู้นั้น ได้รับการยกย่อง ชมเชย หรือได้รับรางวัลดีเด่นในด้านต่าง ๆ ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา คือ จังหวัดยะลามี 3 ศอช.ต .จำนวนผู้ได้รับรางวัล 5 คน จังหวัดปัตตานีมี 8 ศอช.ต.จำนวนผู้ได้รับรางวัล 15 คน จังหวัดนราธิวาสไม่มี รายละเอียดดังตาราง 10

ตาราง 10 ผู้นำกลุ่ม/องค์กรสมาชิกเครือข่ายที่ได้รับการสนับสนุน/ส่งเสริมจากศอช.ต. จังหวัดยะลา ปัตตานี และนราธิวาส จนได้รับรางวัลดีเด่นในด้านต่าง ๆ ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา

จังหวัด	ศอช.ต	ชื่อ-สกุลผู้ได้รับรางวัล	กลุ่ม/องค์กร.	รางวัลที่ได้รับ
ยะลา	ต.บาโร๊ะ อ.ยะหา	นายธรรมนูญ จินดา	กองทุนหมู่บ้านซีเซะ	กทบ.ดีเด่น
	ต.ท่าสาป อ.เมือง	นางยอรอ มะยากี นางซารียะห์ มะหลี นางสาบีเนาะ อาเล็ม	กลุ่มแม่บ้าน อสม. อสม.	ส่งเสริมกลุ่มอาชีพ สินค้า OTOP อสม.ดีเด่น
	ต.ตลิ่งชัน อ.บันนังสตาร์	นายเช่ง ขุนทอง	ผู้นำกลุ่มไม้ผล	ประธานศูนย์ถ่ายทอดไม้ผลดีเด่นระดับจังหวัด
ปัตตานี	ต.แม่ลาน อ. แม่ลาน	นางจินตนา มาทน นางสมาพร จันทร์เพ็ญ นางจินดา รัตนพันธ์	กองทุนหมู่บ้าน กองทุนหมู่บ้าน กลุ่มอาชีพ นตผ.	กองทุนหมู่บ้านดีเด่นระดับอำเภอ กองทุนหมู่บ้านดีเด่นระดับอำเภอ ชนะเลิศของขวัญปีใหม่ นตผ.
	ต.ตรัง อ.มายอ	น.ส.สุชาดา สุวรรณกุล นางกัลยา รามแก้ว	กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มทอผ้า	กลุ่มแม่บ้านดีเด่นอันดับ 3ของจังหวัด ผลิตภัณฑ์ นตผ. (ผ้าทอ) ได้รับรางวัล 3 ดาว
	ต.กอลำ อ.ยะรัง	นางดวง ช่วยเมือง	สตรี	กลุ่มแม่บ้านดีเด่นอำเภอ

จังหวัด	ศอช.ต	ชื่อ-สกุลผู้ได้รับรางวัล	กลุ่ม/องค์กร.	รางวัลที่ได้รับ
	ต.ปะนะเระ อ.ปะนะเระ	นายดอแวะ กาจี	กำนันต.พ่อมิ่ง	รักษาความสงบในเขตพื้นที่
	ต.นาประดู่ อ.โคกโพธิ์	นายประยูรสุข คณารักษ์ นายประเสริฐ บินสัก แก้ว นางพชนี หนูหยอง	สหกรณ์การยาง ผู้นำกลุ่มอาชีพ กลุ่มจักสาน ใบเตย	สินค้า OTOP 3 ดาว สินค้า OTOP 5 ดาว สินค้า OTOP 3 ดาว
	ต.บ่อทอง อ.หนองจิก	นายมะแอ ลาเตะ นางเจะรอเมาะ สามะ	อิหม่าม ประธานกลุ่ม	ผู้นำศาสนาดีเด่นประจำจังหวัด วิสาหกิจชุมชน รางวัลชมเชย
	ต.หนองแรต อ.ยะหริ่ง	นายสันติ สมาเฮาะ นายมะลาเย็ง แซ่โง้ว	กลุ่มอาชีพ กลุ่มเลี้ยงปลากระพง	ผู้นำอาชีพก้าวหน้าดีเด่น ผู้ผลิตปลากระพงดีเด่น
	ต.ไทรทอง อ.ไม้แก่น	นายไฝ มุ่ยอินทร์	กทบ.	กทบ.ดีเด่น

1.11 ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงานของ ศอช.ต.

คณะกรรมการศอช.ต.ตำบลนำร่อง ในจังหวัดยะลา ปัตตานี และนราธิวาส ได้มีข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงานของ ศอช.ต. ดังนี้

- ควรสนับสนุนงบประมาณในการบริหารจัดการแก่ ศอช.ต เช่น ค่าพาหนะ ค่าเบี้ยประชุม ค่าวัสดุอุปกรณ์ ค่าใช้จ่ายในการติดตามครัวเรือนเป้าหมาย เป็นต้น
- จัดหางบประมาณสร้างที่ทำการ ศอช.ต.ให้ถาวรและเป็นเอกเทศ
- จัดอบรม /สัมมนา ศึกษาดูงาน เพื่อเสริมความรู้ และเพิ่มพูนทักษะการบริหารจัดการตามบทบาทหน้าที่แก่คณะกรรมการ ศอช.ต
- ไม่ควรกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการศอช.
- ควรสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับ ศอช.ต.แก่หน่วยงานอื่น ๆ เนื่องจากยังมีความคิดว่าเป็นองค์กรของพัฒนาชุมชน
- ควรมีการประชุมคณะกรรมการศอช.ระดับต่าง ๆ เพื่อให้มีการปรับแผนปฏิบัติงานและติดตามผลการดำเนินงาน
- โครงการต่าง ๆ ที่เสนอ อบต. ไม่ค่อยได้รับการพิจารณาเท่าที่ควร
- ศอช.ต.ควรติดต่อกับหน่วยงานภายนอกให้มากขึ้น เพื่อการส่งเสริมอาชีพได้ทันกับความต้องการของกลุ่มสมาชิกต่าง ๆ

1.12 ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงานของกิจกรรมทางเลือก

คณะกรรมการศอช.ต.ตำบลนำร่อง ในจังหวัดยะลา ปัตตานี และนราธิวาส ได้มีข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงานของกิจกรรมทางเลือก ดังนี้

- ควรสนับสนุนงบประมาณการดำเนินงานตามโครงการให้มากกว่านี้ เพราะครัวเรือนเป้าหมายมีจำนวนมาก
- ปรับปรุงระเบียบปฏิบัติด้านการจัดซื้อ จัดจ้าง ควรมอบอำนาจให้ ศอช.ต. ดำเนินการ
- ควรปรับปรุงการอนุมัติงบประมาณให้ทันต่อกิจกรรมอาชีพและการดำเนินกิจกรรมของแต่ละโครงการ เช่นให้ทันต่อฤดูกาลเพาะปลูก ทั้งนี้ควรมีระยะเวลาที่เหมาะสมในการดำเนินงานแต่ละกิจกรรม
- โครงการกิจกรรมทางเลือกควรมีอยู่อย่างต่อเนื่อง ให้ศอช.ต.และหน่วยงานที่รับผิดชอบติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง
- การจัดลำดับครัวเรือนเป้าหมายให้ตรงกับความเป็นจริง จัดระบบการจัดเก็บ จปฐ.ใหม่ โดยให้ ศอช.ต.เป็นผู้กำกับดูแล
- สนับสนุนวิทยากรด้านอาชีพเฉพาะทางมาให้ความรู้กับครัวเรือนเป้าหมาย
- ควรส่งเสริมให้ความรู้และติดตามประเมินผลอย่างใกล้ชิด

2. การบริหารเงินทุนสนับสนุนกิจกรรมทางเลือกของ ศอช.อ

2.1 การบริหารเงินทุนสนับสนุนกิจกรรมทางเลือกของ ศอช.อ

จากการสัมภาษณ์คณะกรรมการ ศอช.อ. ยะลา ปัตตานี และนราธิวาส ตำแหน่งผู้ให้ข้อมูลเป็น ประธาน รองประธาน และกรรมการศอช.อ มีประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่ง 1-3 ปี ศอช.อ มีการบริหารเงินทุนสนับสนุนกิจกรรมทางเลือกด้านอาชีพ ที่ได้รับอำเภอละ 300,000 บาท ดังนี้

- ในการจัดสรรงบประมาณ ใช้วิธีประชุมคณะกรรมการบริหารศอช.ต. ทุกตำบล และนำข้อมูล จปฐ .ด้านรายได้มาประกอบการพิจารณาการสนับสนุนกิจกรรมทางเลือกให้แก่ครัวเรือนรายได้น้อยทุกตำบล
- บางอำเภอใช้วิธีการจัดสรรงบประมาณให้แก่ตำบลโดยการจัดเวทีประชาคม ศอช.อ พิจารณา เช่น อ.ยะหา อ. กรงปินัง จ.ยะลา พิจารณาให้ตำบลนำร่องและขยายไปอีก 3 ตำบล โดยพิจารณาตำบลที่มีครัวเรือนยากจนมากเป็นเกณฑ์ อ.ยะรัง จ.ปัตตานี พิจารณาจัดสรรให้ 3 ตำบล เวทีประชาคม ศอช.อ กะพ้อ จ.ปัตตานี พิจารณาจัดสรรให้ 2 ตำบล อ.มายอ จ.ปัตตานี จัดสรรให้ 12 ตำบลเท่า ๆ กัน แบ่งเงินให้แต่ละหมู่บ้านเท่ากัน โดยให้ครัวเรือนเสนอโครงการให้ ศอช.ต.พิจารณาเท่าวงเงินที่ได้รับ ส่วน อ.บันนังสตาร์ จ. ยะลา พิจารณาจัดสรรให้ตำบลอื่น 4 ตำบล โดยพิจารณาจากสัดส่วนข้อมูลคนยากจนของแต่ละตำบลนั้น

- ได้กำหนดเป้าหมายในการส่งเสริมอาชีพที่ครัวเรือนยากจน รายได้น้อย บางอำเภอได้กำหนดให้ครัวเรือนยากจนเป็นผู้กำหนดความต้องการอาชีพด้วยตนเอง บางอำเภอสนับสนุนครัวเรือนเป้าหมายเป็นหลัก และขยายไปยังครัวเรือนอื่น ๆ ที่สนใจต่อไปโดยไม่ให้เงินทุนสูญหาย เพื่อเป็น "มรดกของชุมชน" ทั้งนี้ต้องการยกระดับรายได้ครัวเรือนยากจนให้ได้ไม่น้อยกว่า 10 %
- ได้กำหนดกรอบเงื่อนไขในด้านพื้นที่เป้าหมาย กลุ่มคนเป้าหมาย คือ คัดเลือกจากครัวเรือนที่มีรายได้ตกเกณฑ์ จปฐ. ปี 2546 (มีรายได้ไม่ถึง 20,000 บาท ต่อคนต่อปี) ตกเกณฑ์มากไปหาน้อย และผ่านการจัดเวทีประชาคมตรวจสอบอีกครั้ง ที่แตกต่างออกไป ได้แก่ อำเภอหนองจิก
- จ.ปัตตานี ใช้ฐานข้อมูลคนยากจนจากข้อมูล จปฐ. และตรวจสอบจากข้อมูลกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับซากาตจากมัสยิดในตำบล
- แนวทางในการกำกับดูแลและติดตามผลการดำเนินงาน เพื่อใช้ประโยชน์จากเงินทุนของ ศอช.อ คือ ได้มีการแบ่งโซนมอบหมายให้ ศอช.ต ในการรับผิดชอบติดตามกลุ่มเป้าหมายเป็นรายครัวเรือน และติดตามผลการดำเนินงานและรายงาน ศอช.อ. เป็นระยะ
- ได้มีการประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือแนะนำในการประกอบอาชีพแต่ละด้าน เช่น ปศุสัตว์ เกษตร ประมง พัฒนาที่ดิน ชลประทาน บางอำเภอ เช่น อ. โคกโพธิ์ จ. ปัตตานี ได้มีข้อตกลงกับครัวเรือนเป้าหมายและหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องว่า กรณีมีความเสียหายกับโครงการใด ๆ ต้อง ได้รับคำรับรองจากหน่วยราชการนั้น ๆ จึงจะได้รับการยกเว้นไม่ต้องส่งใช้ทุนคืน
- คณะกรรมการบริหาร ศอช. ได้มีบทบาทและมีส่วนร่วมในการจัดซื้อจัดหาวัสดุอุปกรณ์ตามโครงการ โดยเป็นผู้กำหนดคุณลักษณะ จำนวน แหล่งจำหน่าย สืบราคา และจัดซื้อ จัดจ้างวัสดุตามโครงการ และสำนักงานพัฒนาชุมชนประจำอำเภอคัดเลือกตัวแทน ศอช.อ.ที่อยู่ในตำบลเป้าหมาย 1 คน แต่งตั้งเป็นกรรมการตรวจรับพัสดุตามระเบียบสำนักนายก ฯ

2.2 ปัญหาในการบริหารเงินทุนกิจกรรมทางเลือก และปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ และข้อเสนอแนะในการบริหารเงินทุนสนับสนุนกิจกรรมทางเลือกของ ศอช.อ

2.2.1 ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ ได้แก่

- กรรมการแต่ละคนใส่หมวกหลายใบ ไม่มีเวลาในการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ และการติดตามดูแลกลุ่มเป้าหมาย
- กรรมการมีจำนวนมาก แต่กรรมการที่ทำงานจริง ๆ มีน้อย
- ชาวบ้านไม่ค่อยให้ความร่วมมือ ยังไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของ ศอช.
- กรรมการบางคนยังไม่ค่อยรู้และเข้าใจ บทบาทหน้าที่ของตนเอง ไม่ให้ความสำคัญไม่เสียสละ
- ไม่มีงบประมาณในการบริหารจัดการ

- ขาดการถอดบทเรียนและประเมินผล
- ศอช. ยังไม่ได้รับการยอมรับจากหน่วยราชการอื่น ๆ

2.2.2 ปัญหาในการบริหารเงินทุนกิจกรรมทางเลือก ได้แก่

- กลุ่มเป้าหมายต้องการเงินมากกว่าสิ่งของและอยากให้เป็นการช่วยเหลือแบบให้เปล่า ทั้งนี้มีหน่วยงานอื่นให้การสนับสนุนโดยไม่มีการเรียกทุนคืนหมุนเวียน แต่โครงการของ ศอช.ต.ต้องมีการคืนทุนกลับ
- เงินทุนยังไม่เพียงพอกับครัวเรือนเป้าหมายของจังหวัด
- งบประมาณอนุมัติช้า
- ขาดน้ำเพื่อการเกษตรในการส่งเสริมอาชีพ
- การจัดซื้อ จัดจ้าง ต้องทำตามระเบียบสำนักนายกฯ ซึ่งมีขั้นตอนยุ่งยาก
- สถานการณ์ความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้. ทำให้คณะกรรมการไม่กล้าออกพื้นที่ในการติดตามผล

2.2.3 ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงานของ ศอช. ได้แก่

- ให้จังหวัดได้ออกระเบียบข้อบังคับในภาพรวม เพื่อให้ ศอช. ได้ปฏิบัติได้ในทิศทางเดียวกัน
- ควรให้งบประมาณในการบริหารจัดการแก่ ศอช.จ และ ศอช.อ ด้วย ควรมีค่าพาหนะค่าเบี้ยเลี้ยงแก่กรรมการ ศอช.ทุกระดับด้วย
- การเชื่อมโยงการทำงานของ ศอช.จ.ทั้ง 3 จังหวัด เพื่อกำหนดทิศทางการทำงานร่วมกันและเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน
- จัดหาทุนในการบริหารจัดการของ ศอช.ต/อ.
- จัดอบรม /สัมมนา ส่งเสริมความรู้ และเพิ่มพูนทักษะการบริหารจัดการตามบทบาทหน้าที่แก่คณะกรรมการ ปีละ 2-3 ครั้ง
- จัดตั้งเครือข่าย ศอช.ต/อ. ควรเชื่อมโยงเครือข่ายการทำงานให้มากกว่านี้
- ควรมีค่าตอบแทนสำหรับกรรมการ ศอช.ต.ในการบริหาร โครงการ
- ควรประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานต่าง ๆรู้จัก ศอช. มากขึ้น
- จัดตั้ง ศอช ให้เป็นนิติบุคคลเพื่อการบริหารเงินกองทุน
- ให้เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน คอยเป็นพี่เลี้ยง กระตุ้นการทำงานของ ศอช. อย่างต่อเนื่อง
- ควรบูรณาการการทำงานระหว่างภาคราชการด้วยกันเอง และระหว่างภาคราชการกับประชาชนให้มากกว่านี้ รวมทั้งภาคประชาชนกับภาคประชาชน

2.2.4 ข้อเสนอแนะสำหรับกิจกรรมทางเลือก ได้แก่

- ระยะเวลาในการคืนเงินทุนดำเนินงานตามโครงการควรให้เวลา 3-5 ปี

- ควรให้ความช่วยเหลือเป็นเงินแก่กลุ่มเป้าหมายโดยผ่านศอช.ต.และทำสัญญายืมเงินเหมือนกองทุนหมู่บ้าน
- ควรสนับสนุนงบประมาณการดำเนินงานตามโครงการให้มากกว่านี้ (ประมาณ 500,000 บาท) และไม่ควรจัดสรรเงินทุกตำบลเท่ากัน เพราะแต่ละตำบลมีจำนวนหมู่บ้านมากบ้างน้อยบ้างแตกต่างกัน

3. การบริหารเงินทุนสนับสนุนกิจกรรมทางเลือกของ ศอช.จ

3.1 การบริหารเงินทุนสนับสนุนกิจกรรมทางเลือกของ ศอช.จ

จากการสัมภาษณ์คณะกรรมการ ศอช.จ. ยะลา ปัตตานี และนราธิวาส ศอช.จ. มีการบริหารเงินทุนสนุบสนุนกิจกรรมทางเลือก ดังนี้

จ.ยะลา

ผู้ให้ข้อมูลเป็นประธานศอช.จังหวัดยะลา มีประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่ง 2 ปี ในการบริหารเงินทุนสนับสนุนกิจกรรมทางเลือกด้านอาชีพ จ.ยะลา มีดังนี้

- ไม่ระบุวิธีการในการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนกิจกรรมทางเลือก
- ได้กำหนดเป้าหมายในการส่งเสริมอาชีพ คือ ต้องยั่งยืน ทั้งนี้ครัวเรือนเป้าหมายต้องได้รับการ ตรวจสอบว่าเป็นครัวเรือนยากจนจริง
- ได้มีการพิจารณากรอบเงื่อนไขเกี่ยวกับพื้นที่เป้าหมายที่จะนำเงินทุนไปสนับสนุนกิจกรรมทางเลือกด้านอาชีพไว้ โดยการกำหนดกรอบพื้นที่เป้าหมายโดยเฉลี่ยทุกหมู่บ้าน หมู่บ้านละ 2 ครัวเรือนเป็นครัวเรือนยากจนตามบัญชี จปฐ.ปี 2546 แล้วคณะกรรมการศอช.ต.ลงพื้นที่สำรวจข้อมูลซ้ำ และจัดทำทะเบียนครัวเรือนยากจนใหม่ตามความเป็นจริง

จ.ปัตตานี

ผู้ให้ข้อมูลเป็นรองประธานศอช.จังหวัดปัตตานี เหรัญญิก และ กรรมการ มีประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งโดยเฉลี่ย 3 ปี ในการบริหารเงินทุนสนับสนุนกิจกรรมทางเลือกด้านอาชีพ จ.ปัตตานี มีดังนี้

- มีการกระจายงบประมาณให้อำเภอละ 40,000 บาท โดยให้ ศอช.อ และ ศอช.ต.เป็นผู้รับผิดชอบในการจัดกิจกรรมทางเลือก เพื่อให้มีโอกาสเท่าเทียมกัน
- ได้กำหนดเป้าหมายในการส่งเสริมอาชีพ คือ ยกระดับครัวเรือนเป้าหมายที่ตกเกณฑ์ จปฐ. ให้ได้ไม่น้อยกว่า 10%
- ไม่ได้กำหนดเงื่อนไขในด้านพื้นที่ แต่กำหนดเงื่อนไขด้านกลุ่มเป้าหมาย คือคนยากจนที่ตกเกณฑ์ จปฐ. และขยันขันแข็ง
- ได้มอบหมายให้คณะกรรมการ ศอช.จ.ที่เป็นตัวแทนอำเภอเป็นผู้ติดตามผล
- ไม่มีการประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

จ.นราธิวาส

ผู้ให้ข้อมูลคือกรรมการศอช.จ มีประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่ง 1 ปี การบริหารเงินทุนสนับสนุนกิจกรรมทางเลือกด้านอาชีพ จ.นราธิวาส มีดังนี้

- ในการจัดสรรงบประมาณ ใช้วิธีการประชุมกรรมการ ศอช.จ และการจัดเวทีประชาคม เพื่อความถูกต้องตามหลักการประชาธิปไตย และความสอดคล้องของข้อมูลแต่ละอำเภอ
- ได้กำหนดเป้าหมายในการส่งเสริมอาชีพ คือ กำหนดไว้อย่างกว้าง ๆ เพื่อความยืดหยุ่นในการทำงาน
- ได้กำหนดกรอบเงื่อนไขในด้านพื้นที่เป้าหมาย กลุ่มคนเป้าหมาย คือ อำเภอใดมีครัวเรือนตกเกณฑ์ จปฐ. ข้อ 27 เรื่องรายได้ จำนวนมาก ต้องได้รับเงินทุนสนับสนุนจาก ศอช.จ.มากกว่า อำเภอที่มีครัวเรือนตกเกณฑ์น้อย
- ได้มีการแบ่งสายการกำกับดูแลและติดตามผลการดำเนินงานเพื่อใช้ประโยชน์จากเงินทุน
- ได้มีการประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือแนะนำในการประกอบอาชีพแต่ละด้าน
- คณะกรรมการบริหาร ศอช. ได้มีบทบาทและมีส่วนร่วมในการจัดซื้อจัดหาวัสดุอุปกรณ์ตามโครงการ โดยเป็นผู้พิจารณาให้คัดเลือกประเภทกิจกรรมที่สนับสนุน และกรรมการบางคนเข้าร่วมเป็นกรรมการตรวจรับพัสดุ

3.2 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการบริหารเงินทุนสนับสนุนกิจกรรมทางเลือกของ ศอช.จ

จ.ปัตตานี

- ปัญหาอุปสรรคในการบริหารเงินทุนกิจกรรมทางเลือก และปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ ได้แก่ ความไม่สงบในพื้นที่ ทำให้ศอช.จ.ที่อยู่ต่างอำเภอกับพื้นที่เป้าหมายไม่สะดวกในการไปติดตามสนับสนุนการดำเนินงาน
- ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงาน ได้แก่ การเชื่อมโยงการทำงานของ ศอช.จ.ทั้ง 3 จังหวัด เพื่อกำหนดทิศทางการทำงานร่วมกัน และเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

จ.นราธิวาส

- ปัญหาอุปสรรคในการบริหารเงินทุนกิจกรรมทางเลือก และปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ ได้แก่ เงินทุนยังไม่เพียงพอกับครัวเรือนเป้าหมายของจังหวัด
- ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงาน ได้แก่ ควรให้งบประมาณในการบริหารจัดการแก่ ศอช.จ และ ศอช.อ ด้วย ควรมีค่าพาหนะ ค่าเบี้ยเลี้ยงแก่กรรมการ ศอช.ทุกระดับและทุกเดือนด้วย
- การเชื่อมโยงการทำงานของ ศอช.จ.ทั้ง 3 จังหวัด เพื่อกำหนดทิศทางการทำงานร่วมกันและเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

4. การพัฒนาความสามารถของครัวเรือนยากจนที่เข้าร่วมโครงการกิจกรรมทางเลือก

จากการสัมภาษณ์ครัวเรือนยากจนที่เข้าร่วมกิจกรรมทางเลือกที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจากศอช.ต ตำบลนำร่อง ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ คือ จังหวัดยะลา ปัตตานี และนราธิวาส ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

4.1 คุณลักษณะส่วนบุคคลของครัวเรือนเป้าหมายที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ครัวเรือนเป้าหมายที่เข้าร่วมกิจกรรมทางเลือกที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งหมด 424 คน จากจังหวัดยะลา ปัตตานี และนราธิวาส คิดเป็นร้อยละ 19.3, 41.3 และ 39.4 ตามลำดับ จำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 6 คน ประกอบอาชีพรับจ้างมากที่สุดร้อยละ 55 รองลงมาคือ อาชีพเพาะปลูกร้อยละ 32.3 ครัวเรือนร้อยละ 69.8 มีรายได้ต่อเดือน (เมื่อไม่รวมรายได้จากโครงการกิจกรรมทางเลือก) ต่ำกว่า 4,000 บาท รองลงมาร้อยละ 19.8 ของครัวเรือนมีรายได้ต่อเดือน 4,001-8,000 บาท เมื่อคำนวณรายได้ต่อเดือนต่อคนตามเกณฑ์ จปฐ. (จากข้อมูลรายได้ต่อเดือนและจำนวนสมาชิกในครัวเรือน) พบว่าครัวเรือนร้อยละ 89.4 ตกเกณฑ์ จปฐ. และครัวเรือนร้อยละ 10.6 มีรายได้ผ่านเกณฑ์ รายละเอียดดังตาราง 11

ตาราง 11 จำนวนและร้อยละของครัวเรือนเป้าหมายใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่เข้าร่วมโครงการ

ลักษณะครัวเรือน		รวม (n=439)	
		จำนวน	ร้อยละ
จังหวัด	- ยะลา	97	22.1
	- ปัตตานี	175	39.9
	- นราธิวาส	167	38.0
	รวม	439	100.0
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	- 1-5 คน	227	51.7
	- 6-10 คน	194	44.2
	- มากกว่า 10 คน	18	4.1
	รวม	439	100.0
		$\bar{X}$ = 5.87 คน	
อาชีพหลักของครัวเรือน	- รับจ้าง	237	54.0
	- เพาะปลูก	148	33.7
	- เลี้ยงสัตว์	5	1.1
	- ค้าขาย	24	5.5
	- อาชีพอิสระ	18	4.1
	- ไม่ตอบ	7	1.6
	รวม	439	100.0

ลักษณะครัวเรือน		รวม (n=439)	
		จำนวน	ร้อยละ
รายได้ต่อเดือนของครัวเรือนในปัจจุบัน (ไม่รวมรายได้จากโครงการนี้)	- ต่ำกว่า 4,000 บาท	296	67.4
	- 4,001-8,000 บาท	89	20.3
	- 8,001-12,000 บาท	38	8.7
	- 12,001-16,000 บาท	12	2.7
	- มากกว่า 16,000 บาท	4	0.9
	รวม	439	100.0
รายได้ตามเกณฑ์ จปฐ. (>20,000บาท/คน/ปี) ไม่รวมรายได้จากโครงการนี้	- ตกเกณฑ์ จปฐ.	388	88.4
	- ผ่านเกณฑ์ จปฐ.	51	11.6
	(ยะลา)	(20)	(39.2)
	(ปัตตานี)	(19)	(37.3)
	(นราธิวาส)	(12)	(23.5)
	รวม	439	100.0

4.2 ลักษณะการเข้าร่วมโครงการของครัวเรือนเป้าหมาย

ก่อนเข้าร่วมโครงการครัวเรือนเป้าหมายร้อยละ 62.6 ไม่เคยเป็นสมาชิกกลุ่มอาชีพ แต่เป็นสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน/กลุ่มออมทรัพย์ ร้อยละ 21.6 ครัวเรือนร้อยละ 95.0 บอกว่าเหตุผลที่ได้เข้าร่วมโครงการเพราะเป็นครัวเรือนยากจน ตกเกณฑ์จปฐ. อาชีพที่ครัวเรือนเป้าหมายเลือกเข้าร่วมโครงการมากที่สุด คือเลี้ยงแพะ ร้อยละ 30.4 รองลงมาคือ เลี้ยงวัว ร้อยละ 20.7 อันดับ 3 คือ ปลูกพืชชนิดต่าง ๆ ร้อยละ 13.0 ผู้ที่กำหนดให้ทำอาชีพตามโครงการ ได้แก่ ตัวเอง ร้อยละ 54.5 และกำหนดโดยศอช.ต.ร้อยละ 43.6 ครัวเรือนเป้าหมายร้อยละ 46.5 ไม่ได้รับวัสดุอุปกรณ์ดำเนินการเป็นการส่วนตัว ส่วนที่ได้รับวัสดุอุปกรณ์คิดเป็นเงินในช่วง 5,000 บาท มากที่สุด คือร้อยละ 31.3 ทั้งนี้ครัวเรือนเป้าหมายร้อยละ 80.9 ไม่ได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มโดยการถือหุ้นในกลุ่ม รายละเอียดดังตาราง 12

ตาราง 12 จำนวนและร้อยละของครัวเรือนเป้าหมายใน 3 จังหวัด จำแนกตามลักษณะการเข้าร่วมโครงการ

ลักษณะครัวเรือน		รวม	
		จำนวน	ร้อยละ
เป็นสมาชิกกลุ่มอาชีพ (ก่อนเข้าร่วมโครงการ)	- ไม่เคย	264	60.1
	- กทบ./ออมทรัพย์	91	20.7
	- เกษตร -เพาะปลูก	33	7.5
	- เลี้ยงสัตว์	14	3.2
	- สตรี-แม่บ้าน-ทำขนม	27	6.2
	- อื่น ๆ	8	1.8
	- ไม่ตอบ	2	0.5
	รวม	439	100.0
วิธีการสมัครเข้าร่วมโครงการ	- ไม่ได้สมัคร	373	84.9
	- สมัคร (โดยสมัครกับ)	66	15.1
	ศอช.ต	55	(12.5)
	ผู้ใหญ่บ้าน	6	(14)
	เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน	2	(0.5)
	กรรมการกลุ่มอาชีพ	3	(0.7)
	รวม	439	100.0
เหตุผลในการเข้าร่วมโครงการ	- ยากจน , ตกเกณฑ์ จปฐ.	418	95.2
	- เพิ่มรายได้ให้ครอบครัว	13	3.0
	- ว่างงาน	3	0.7
	- ให้ได้มีการรวมกลุ่ม	5	1.1
	รวม	439	100.0
อาชีพที่เลือกเข้าร่วมในโครงการ	- เลี้ยงวัว	88	20.0
	- เลี้ยงแพะ	140	31.9
	- เลี้ยงเป็ด/ไก่	7	1.6
	- เลี้ยงปลา	36	8.2
	- เลี้ยงหมู	10	2.3
	- ปลูกพืช	55	12.5
	- ค้าขาย	46	10.5
	- แปรรูปผลิตภัณฑ์	17	3.9
	- อื่น ๆ	12	2.7
	- ไม่ตอบ	28	6.4
	รวม	439	100.0

ลักษณะครัวเรือน		รวม	
		จำนวน	ร้อยละ
ผู้ที่กำหนดให้ทำอาชีพ	- ตัวเอง	246	56.1
ตามโครงการ	- ศอช.ต	185	42.1
	-ไม่ตอบ	8	1.8
	รวม	439	100.0
ได้รับวัสดุอุปกรณ์	- ไม่ได้รับ	212	48.3
ดำเนินการเป็นส่วนตัว	- 1-5,000 บาท	133	30.3
(บาท)	- 5,001-10,000 บาท	40	9.1
	- 10,001-20,000 บาท	48	10.9
	- มากกว่า 20,000 บาท	6	1.4
	รวม	439	100.0
เข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่ม	- ไม่มี	358	81.5
โดยถือหุ้นในกลุ่มมูลค่า	- 1-2,500 บาท	35	8.0
(บาท)	- 2,501-5,000 บาท	19	4.3
	- มากกว่า 5,000 บาท	27	6.2
	รวม	439	100.0
ช่วงเวลาที่ได้รับวัสดุ	- ไม่ทราบ	176	40.1
อุปกรณ์หรือร่วมถือหุ้น	- ม.ค.-มี.ค 2548	248	56.5
	- ไม่ตอบ	15	3.4
	รวม	439	100.0

5. ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ

สำหรับการติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานโครงการ ด้านการพัฒนาขีดความสามารถของครัวเรือนยากจนตามเกณฑ์ จปฐ.ปี 2547 มีตัวชี้วัดได้แก่

5.1 ความตระหนักในการแก้ไขปัญหาความยากจนของครัวเรือนเป้าหมาย พบว่า

จากการสัมภาษณ์ครัวเรือนเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการกิจกรรมทางเลือก พบว่า มีความตระหนักในการแก้ไขปัญหาความยากจนอยู่ในระดับสูง แต่เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่ามีครัวเรือนเกือบครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 46.8) ที่คิดว่าการแก้ไขปัญหาความยากจนควรให้ทางราชการเป็นฝ่ายที่จะเข้ามาแก้ปัญหาให้ และมีความคิดว่าคนจนไม่มีทางหลุดพ้นจากความยากจนได้ (ร้อยละ 27.8) รายละเอียดดังตาราง 13

ตาราง 13 จำนวนและร้อยละของความตระหนักในการแก้ไขปัญหาความยากจนของครัวเรือนเป้าหมาย

ข้อความ	ความคิดเห็น					
	ใช่		ไม่แน่ใจ		ไม่ใช่	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. คนจนไม่มีทางหลุดพ้นจากความยากจนได้	121	27.8	98	22.5	217	49.8
2. การลดรายจ่ายเป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยแก้ปัญหาความยากจนได้	372	85.7	54	12.4	8	1.8
3. ควรมีการตรวจสอบรายได้และรายจ่ายของครอบครัวอย่างสม่ำเสมอ	350	80.6	66	15.2	18	4.1
4. ครอบครัวความสามารถพัฒนาอาชีพของตนเองได้ถ้ามีความตั้งใจจริง	379	87.5	49	11.3	5	1.2
5. การลดรายจ่ายและเพิ่มรายได้ควรเป็นหน้าที่ของสมาชิกทุกคนในครอบครัว	397	90.8	32	7.3	8	1.8
6. การเพิ่มรายได้เป็นหนทางเดียวที่จะทำให้ครัวเรือนหายจากความยากจน	302	70.4	76	17.7	51	11.9
7. การจะแก้ไขปัญหาความยากจนให้ได้ผลทุกครอบครัวจะต้องรู้ให้ได้ก่อนว่า ครัวเรือนของตนยากจนเพราะอะไร	352	81.5	74	17.1	6	1.4
8. การเข้าไปเป็นสมาชิกกลุ่มอาชีพที่หมู่บ้าน ตำบลจัดให้มีขึ้น เป็นหนทางหนึ่งที่จะช่วยให้ครอบครัวมีอาชีพและรายได้เพิ่มขึ้น	354	81.0	71	16.2	12	2.7
9. การแก้ไขปัญหาความยากจนของทุกครัวเรือน ควรให้ทางราชการเป็นฝ่ายที่จะเข้ามาแก้ปัญหาให้	204	46.8	101	23.2	131	30.0
10. สาเหตุหลักของความยากจน คือการที่คนในครอบครัวไม่มีงานทำ	368	84.0	40	9.1	30	6.8
รวม	$\bar{X}$ = 2.62 SD = .24 ระดับสูง					

หมายเหตุ แต่ละข้อมีจำนวนผู้ตอบไม่เท่ากัน

5.2 ความคิดเห็นของครัวเรือนเป้าหมายที่มีต่อประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการนี้

ครัวเรือนเป้าหมายที่เข้าร่วมกิจกรรมทางเลือก มีความคิดเห็นต่อประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการสูงสุด คือ การสร้างรายได้แก่ครัวเรือนยากจน (ร้อยละ 89.2) รองลงมาคือสามารถขยายโอกาสในการพัฒนาอาชีพแก่ครัวเรือนยากจน (ร้อยละ 82.1) การลดรายจ่ายในครอบครัว (ร้อยละ 54.0) การสร้างความเข้าใจที่ดีต่อกันระหว่างประชาชนกับเจ้าหน้าที่ราชการ (ร้อยละ 65.6) ส่วนประโยชน์ด้านที่มีผู้เลือกน้อยที่สุด คือ การบรรเทาปัญหาการกู้ยืมเงินนอกระบบครัวเรือนยากจน (ร้อยละ 45.9) รายละเอียดดังตาราง 14

ตาราง 14 จำนวนและร้อยละของครัวเรือนเป้าหมาย ที่มีความเห็นต่อประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการนี้

ข้อความ	ความคิดเห็น	
	จำนวน	ร้อยละ
- ลดรายจ่ายในครอบครัว	237	54.0
- สร้างรายได้แก่ครัวเรือนยากจน	389	89.2
- ขยายโอกาสในการพัฒนาอาชีพแก่ครัวเรือนยากจน	358	82.1
- บรรเทาปัญหาการกู้ยืมเงินนอกระบบครัวเรือนยากจน	200	45.9
- สร้างความเข้าใจที่ดีต่อกันระหว่างประชาชนกับเจ้าหน้าที่ราชการ	286	65.6

5.3 การดำเนินการพัฒนาอาชีพของครัวเรือนเป้าหมาย

จากการสัมภาษณ์ครัวเรือนเป้าหมายในช่วงเดือนมีนาคม 2548 พบว่า ผลการดำเนินการพัฒนาอาชีพตามกิจกรรมทางเลือกของครัวเรือนเป้าหมายใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยภาพรวมยังอยู่ในระดับน้อย สอดคล้องกับผลจากการสังเกตที่พบว่าครัวเรือนเป้าหมายส่วนใหญ่พึ่งจะได้รับวัสดุอุปกรณ์สำหรับดำเนินงานตามโครงการ เมื่อพิจารณาตามกิจกรรมพบว่า กิจกรรมที่ครัวเรือนเป้าหมายไม่เคยปฏิบัติมากที่สุดคือ ไม่เคยได้ไปศึกษาดูงานหรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการพัฒนาอาชีพกับครอบครัวอื่นในรอบ 6 เดือนที่ผ่านมา (ร้อยละ 39.5) รองลงมาคือ ไม่เคยได้ปรึกษาหารือหรือขอคำแนะนำช่วยเหลือเพื่อเพิ่มรายได้และลดรายจ่าย (ร้อยละ 27.9) ไม่เคยกำหนดแผนหรือเป้าหมายที่จะลดรายจ่ายในครอบครัว (ร้อยละ 23.6) ไม่เคยสังเกตความเปลี่ยนแปลงของรายได้และรายจ่ายของครอบครัว (ร้อยละ 20.5) ส่วนกิจกรรมที่ครัวเรือนเป้าหมายเคยปฏิบัติมากที่สุด คือการเข้าร่วมในเวทีประชาคมที่ ศอช. จัดขึ้น รายละเอียดดังตาราง 15

ตาราง 15 จำนวนและร้อยละของผลการเข้าร่วมดำเนินการพัฒนาอาชีพตามโครงการของครัวเรือนเป้าหมายใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

กิจกรรม	ผลการปฏิบัติ					
	ไม่เคย		น้อย		ค่อนข้างน้อย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ก่อนที่จะได้รับวัสดุอุปกรณ์หรือเข้าร่วมกิจกรรมด้านอาชีพ ท่านได้เข้าร่วมในเวทีประชาคมที่ ศอช.จัดขึ้น	66	15.1	204	46.7	167	38.2
2. ท่านได้สังเกตความเปลี่ยนแปลงของรายได้และรายจ่ายของครอบครัว	90	20.5	212	48.4	136	31.1

กิจกรรม	ผลการปฏิบัติ					
	ไม่เคย		น้อย		ค่อนข้างน้อย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
3. ท่านได้กำหนดแผนหรือเป้าหมายที่จะลดรายจ่ายในครอบครัว	103	23.6	201	46.1	132	30.3
4. ท่านได้กำหนดแผนหรือเป้าหมายที่จะเพิ่มรายได้ในครอบครัว	88	20.2	208	47.8	139	32.0
5. ในรอบ 6 เดือนที่ผ่านมา ท่านเคยได้ไปศึกษาดูงานหรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการพัฒนาอาชีพกับครอบครัวอื่น	172	39.5	137	31.5	126	29.0
6. ในรอบ 6 เดือนที่ผ่านมา ท่านเคยได้ปรึกษาหารือ หรือขอคำแนะนำช่วยเหลือเพื่อเพิ่มรายได้และลดรายจ่าย	122	27.9	195	44.5	121	27.6
7. ตั้งแต่เข้าร่วมโครงการนี้ ท่านเคยได้รับความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาอาชีพ	81	18.6	201	46.1	154	35.3
รวม	$\bar{X}$ = 1.17 SD = .49 ระดับน้อย					

หมายเหตุ แต่ละข้อมีจำนวนผู้ตอบไม่เท่ากัน

5.4 ระดับบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการศอช. ในการสนับสนุนและนิเทศกิจกรรมทางเลือกด้านอาชีพของครัวเรือนเป้าหมาย

จากการสัมภาษณ์ครัวเรือนเป้าหมายพบว่า คณะกรรมการศอช.ได้ปฏิบัติงานในการสนับสนุนและนิเทศกิจกรรมทางเลือกด้านอาชีพของครัวเรือนเป้าหมายโดยเฉลี่ย 1.54 ครั้ง กิจกรรมที่คณะกรรมการศอช.ได้ปฏิบัติมากที่สุด คือ ได้แจ้งให้ครัวเรือนเป้าหมายเข้าร่วมประชุมหรือร่วมจัดเวที รองลงมาคือ ได้ให้คำแนะนำแก่ครัวเรือนเป้าหมายในการประกอบอาชีพตามโครงการ ได้เชื่อมโยงครัวเรือนเป้าหมายและหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องกับอาชีพที่ดำเนินอยู่ได้มีโอกาสพบปะกัน และการไปติดตามตรวจสอบการนำวัสดุอุปกรณ์ตามโครงการไปใช้ในการประกอบอาชีพของครัวเรือนเป้าหมาย เป็นกิจกรรมที่คณะกรรมการ ศอช. ปฏิบัติน้อยที่สุด รายละเอียดดังตาราง 16

ตาราง 16 ระดับบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการศอช. ในการสนับสนุนและนิเทศกิจกรรมทางเลือกด้านอาชีพของครัวเรือนเป้าหมาย

กิจกรรม	ผลการปฏิบัติ					
	ไม่ได้ทำ		1 ครั้ง		2 ครั้งขึ้นไป	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. คณะกรรมการศอช.ได้ไปติดตามตรวจสอบการนำวัสดุอุปกรณ์ตามโครงการไปใช้ในการประกอบอาชีพของท่าน	69	17.1	145	35.9	190	47.0
2. คณะกรรมการศอช.ได้ให้คำแนะนำแก่ท่านในการประกอบอาชีพตามโครงการนี้	27	6.6	173	42.0	212	51.5
3. คณะกรรมการ ศอช. ได้เชื่อมโยงให้ท่านและหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องกับอาชีพที่ดำเนินอยู่ได้มีโอกาสพบปะกัน	45	10.8	164	39.4	207	49.8
4. คณะกรรมการ ศอช. ได้แจ้งให้ท่านเข้าร่วมประชุมหรือรวมจัดเวที	28	6.6	136	32.1	260	61.3
รวม	$\bar{X}$ = 1.54 SD = .55					

หมายเหตุ แต่ละข้อมีจำนวนผู้ตอบไม่เท่ากัน

5.5 รายได้ของครัวเรือนเป้าหมายก่อน-หลังดำเนินโครงการ

จากการให้ข้อมูลของครัวเรือนเป้าหมาย ที่เข้าร่วมโครงการกิจกรรมทางเลือกเกี่ยวกับรายได้ของครอบครัวต่อเดือนก่อนและหลังโครงการพบว่า หลังดำเนินโครงการครัวเรือนเป้าหมายมีรายได้/คน/ปี สูงกว่าก่อนดำเนินโครงการทุกจังหวัด ดังนี้ จังหวัดยะลา ก่อนดำเนินโครงการครัวเรือนมีรายได้เฉลี่ย/คน/ปี เท่ากับ 13,579 บาท (n=67 คน) หลังดำเนินโครงการครัวเรือนมีรายได้เฉลี่ย/คน/ปี เท่ากับ 20,250 บาท (n=46 คน) จังหวัดปัตตานี ก่อนดำเนินโครงการครัวเรือนมีรายได้เฉลี่ย/คน/ปี เท่ากับ 18,767 บาท (n=150 คน) หลังดำเนินโครงการครัวเรือนมีรายได้เฉลี่ย/คน/ปี เท่ากับ 20,999 บาท (n=111 คน) จังหวัดนราธิวาส ก่อนดำเนินโครงการครัวเรือนมีรายได้เฉลี่ย/คน/ปี เท่ากับ 13,894 บาท (n=111 คน) หลังดำเนินโครงการครัวเรือนมีรายได้เฉลี่ย/คน/ปี เท่ากับ 23,364 บาท (n=19 คน)

เมื่อเปรียบเทียบรายได้ต่อคนต่อปีที่เพิ่มขึ้นหลังจากดำเนินโครงการจากข้อมูลที่ได้รับทั้งหมด จำนวน 176 คน (ร้อยละ 40.1) พบว่า จำนวนครัวเรือนเป้าหมายที่มีรายได้เพิ่มขึ้นของจังหวัดยะลาเท่ากับ 42 คน คิดเป็นร้อยละ 43.3 ของครัวเรือนเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการ จำนวนครัวเรือนเป้าหมายที่มีรายได้เพิ่มขึ้นของจังหวัดปัตตานีเท่ากับ 45 คน คิดเป็นร้อยละ 25.7 ของครัวเรือนเป้าหมายที่เข้าร่วม

โครงการ จำนวนครัวเรือนเป้าหมายที่มีรายได้เพิ่มขึ้นของจังหวัดนราธิวาสยะลาเท่ากับ 19 คน คิดเป็นร้อยละ 11.4 ของครัวเรือนเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการ รายละเอียดดังตารางที่ 17

ตาราง 17 รายได้ต่อคนต่อปีเฉลี่ยของครัวเรือนเป้าหมายในจังหวัดยะลา ปัตตานี และนราธิวาส ก่อนและหลังดำเนินโครงการ

จังหวัด	ก่อนโครงการ		หลังก่อนโครงการ		เปรียบเทียบก่อน-หลังโครงการ				
	ผู้ตอบ (คน)	รายได้เฉลี่ย (บาท/คน/ปี)	ผู้ตอบ (คน)	รายได้เฉลี่ย (บาท/คน/ปี)	ครัวเรือนเป้าหมาย (คน)	รายได้สูงขึ้น (คน)	% ของครัวเรือนเป้าหมาย	รายได้ไม่สูงขึ้น (คน)	ไม่ตอบ (คน)
ยะลา	78	13,579.8	46	20,250.2	97	42	43.3	4	51
ปัตตานี	150	18,867.8	111	20,999.8	175	45	25.7	66	64
นราธิวาส	111	13,894.2	19	23,364.9	167	19	11.4	0	148

6. ความเชื่อมั่นในการทำงานร่วมกับภาครัฐ มีตัวชี้วัด ได้แก่ เจตคติของครัวเรือนเป้าหมายที่มีต่อศอช.ทุกระดับ

จากการสัมภาษณ์ พบว่าผู้ที่เข้าร่วมโครงการจำนวน 336 คน (ร้อยละ76.5) ที่ตอบว่ารู้จัก ศอช. จำนวน 77 คน (ร้อยละ 17.5) ไม่รู้จัก ศอช. และไม่ตอบ 26 คน (ร้อยละ 6.0) ทั้งนี้ครัวเรือนที่เข้าร่วมโครงการมีการรับรู้และมีเจตคติที่ดีต่อ ศอช.ในระดับสูง (จากระดับสูง-ปานกลาง-ต่ำ) รายละเอียดดังตาราง 18

ตาราง 18 การรับรู้และเจตคติของครัวเรือนเป้าหมายที่มีต่อ ศอช.

ข้อความ	ความคิดเห็น					
	ใช่		ไม่แน่ใจ		ไม่ใช่	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ศอช.เป็นการรวมพลังของคนที่มีความรู้ ความสามารถเพื่อช่วยกันแก้ไขปัญหาของหมู่บ้าน ตำบล	354	80.8	80	18.3	4	0.9
2. คณะกรรมการ ศอช. เป็นผู้นำในชุมชน จึงรู้เห็นและเข้าใจในปัญหาความต้องการของประชาชนได้ชัดเจน	367	83.8	68	15.5	3	0.7
3. คณะกรรมการ ศอช. ทุกคนเป็นชาวบ้านที่มีความรู้และการศึกษาต่ำ จึงไม่มีความสามารถที่จะแก้ปัญหาของชุมชนได้	104	23.8	128	29.3	205	46.9

ข้อความ	ความคิดเห็น					
	ใช่		ไม่แน่ใจ		ไม่ใช่	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
4. คณะกรรมการ ศอช. ส่วนใหญ่มีความจริงใจและตั้งใจที่จะแก้ปัญหาของหมู่บ้าน ตำบล	348	79.5	85	19.4	5	1.1
5. คณะกรรมการ ศอช. สามารถเป็นตัวกลางที่จะช่วยให้ครัวเรือนสามารถรับบริการจากหน่วยราชการได้มากยิ่งขึ้น	375	85.8	60	13.7	2	0.5
6. ศอช. ช่วยให้ครัวเรือนส่วนใหญ่สามารถแก้ไขปัญหาได้มากยิ่งขึ้น	328	75.6	99	22.8	7	1.6
7. ศอช.เป็นกลุ่มคนที่เป็นประชาชนล้วน ๆ จึงไม่มีความสามารถที่จะแก้ปัญหาของหมู่บ้านและตำบล ได้มากนัก	132	30.3	157	36.0	149	34.2
8. ศอช.ช่วยให้ชาวบ้านได้รับรู้และเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์กับชาวบ้านได้มากขึ้น	373	85.4	62	14.2	2	0.5
9. ศอช.สามารถเป็นตัวแทนของชาวบ้านในการที่จะสร้างความร่วมมือของชาวบ้านเพื่อแก้ปัญหาของหมู่บ้าน ตำบลได้มาก	368	84.0	66	15.1	4	0.9
10. ศอช.สามารถที่จะทำให้ชาวบ้านร่วมมือแก้ปัญหาบางอย่างโดยไม่ต้องรอคอยให้ทางราชการมาช่วย	273	62.5	122	27.9	42	9.6
รวม	$\bar{X}$ = 2.68 SD = .30 ระดับสูง (จาก1-3)					

หมายเหตุ แต่ละข้อมีจำนวนผู้ตอบไม่เท่ากัน

6.2 ความเห็นของครัวเรือนเป้าหมายที่มีต่อการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานโครงการสรุปได้ดังนี้

- เพิ่มงบประมาณของโครงการให้มากขึ้น
- เป็นโครงการที่ดี เข้าถึงประชาชนเพราะเป็นองค์กรชาวบ้านจริง ๆ ทำให้มีการประสานงานพัฒนาระหว่าง ศอช.ต.กับ อบต.
- สร้างความสามัคคีในชุมชน คนในชุมชนได้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น พูดคุย ช่วยกันแก้ปัญหา ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เรียนรู้ซึ่งกันและกัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันมากขึ้น
- ทำให้รู้ปัญหาที่แท้จริงภายในหมู่บ้าน ทำแผนงานแก้ไขได้ทั่วถึง
- ศอช.ต.มีกิจกรรมที่ทำให้ให้ประชาชนเรียนรู้ การพัฒนาหมู่บ้าน พัฒนาอาชีพ มีการแก้ปัญหาร่วมกัน ทำให้ชุมชนเข้มแข็ง

- ทำให้กลุ่มต่าง ๆ ในชุมชนได้มีการวางแผนร่วมกันมากขึ้น
- การแก้ปัญหาต้องให้ทุกฝ่าย/ทุกกลุ่มมีส่วนร่วมคิด หาแนวทางแก้ไข

7. ผลจากการจัดเวทีสะท้อนผลการดำเนินงานโครงการ

เพื่อให้ได้ข้อมูลการติดตามประเมินผลโครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนอย่างยั่งยืนฯ อย่างรอบด้าน ทางคณะติดตามประเมินผลโครงการฯ ได้จัดเวทีสะท้อนผลการดำเนินงานโครงการกับกลุ่มเป้าหมายและเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ 23-24 มีนาคม 2548 ณ ศูนย์ช่วยเหลือทางวิชาการพัฒนาชุมชนเขต 9 จ. ยะลา ผู้เข้าร่วมประกอบด้วย ตัวแทนคณะกรรมการ ศอช.ระดับตำบล อำเภอ และจังหวัด ทั้ง 3 จังหวัด จำนวน 26 คน และกลุ่มตัวแทนเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนทั้ง 3 จังหวัดจำนวน 9 คน โดยมีกระบวนการจัดเวทีดังนี้คือ ให้ตัวแทนแต่ละจังหวัดร่วมกันทบทวนการดำเนินงานโครงการที่ผ่านมาซึ่งมีหัวข้อการพูดคุย คือ กิจกรรมที่ดำเนินการ วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน ผลของกิจกรรม ปัญหาที่พบ และข้อเสนอแนะ จากนั้นให้แต่ละจังหวัดเสนอผลการพูดคุยในเวทีใหญ่ (3 จังหวัด) และมีการซักถามแลกเปลี่ยนและให้ข้อเสนอแนะต่อโครงการ ผลของการจัดเวทีสะท้อนผลการดำเนินงานโครงการมีดังนี้

7.1 กิจกรรมที่ดำเนินการ

พบว่า การดำเนินงานกิจกรรมในโครงการเป็นกิจกรรมด้านเศรษฐกิจเพื่อสร้างรายได้ทั้งหมด แบ่งออกเป็นกิจกรรมด้านต่าง ๆ ดังนี้

7.1.1 ด้านการเกษตร ประกอบด้วย

1) กิจกรรมจัดหาปุ๋ยเคมี / ปุ๋ยอินทรีย์ เพื่อใช้ในการทำนา ทำสวนผลไม้ (ลองกอง ทุเรียน)

2) การปรับปรุงสวนผลไม้

3) การปลูกผัก ข้าวโพด อ้อยและแตงโม

4) การเพาะพันธุ์ยางพาราเพื่อจำหน่ายในพื้นที่

5) การเลี้ยงสัตว์ สัตว์เลี้ยงส่วนใหญ่ที่นิยมเลี้ยงในโครงการ คือ วัวและแพะ นอกจากนั้น ได้แก่ หมู เป็ดเทศ และไก่พื้นบ้าน (ไก่เบตง)

6) การเลี้ยงปลา ส่วนใหญ่เลี้ยงปลาดุก รองลงมาคือ ปลาตะเพียนและปลาทับทิม ซึ่งเลี้ยงในบ่อดินเกือบทั้งหมด มีเพียง 1 รายที่เลี้ยงในบ่อพลาสติก

7.1.2 ด้านค้าขาย ประกอบด้วย

1) จัดตั้งร้านค้า ลักษณะร้านส่วนตัวและร้านค้าชุมชนที่ดำเนินการในลักษณะกลุ่ม

2) จัดซื้อเครื่องมือสำหรับทำกาแฟโบราณ ขนมและไอศกรีม เพื่อจำหน่ายในชุมชน

7.1.3. ด้านบริการ ประกอบด้วย

1) การซ่อมรถจักรยานยนต์

2) การตัดผมชาย

7.1.4. ด้านการแปรรูปและหัตถกรรม ประกอบด้วย

1) การทำน้ำยาล้างจาน น้ำยาซักผ้า แชมพูสระผมและน้ำบูดู

2) การตัดเย็บ ได้แก่ ตัดเย็บเสื้อผ้า ผ้าคลุมผมและหมวกกะปิเย๊าะ

3) จักสาน ทำกะลามะพร้าว และผ้าบาติก

7.2 วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงานโครงการ

กิจกรรมที่ดำเนินการในข้อ 1 มีวิธีการ / ขั้นตอนให้ได้มาซึ่งกลุ่มเป้าหมายและกิจกรรมการดำเนินงานดังนี้

7.2.1. การกลั่นกรองและคัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย ต้องเป็นคนยากจนของชุมชนเพื่อเข้าร่วมโครงการ

พบว่าทางคณะกรรมการ ศอช.ต. ใช้วิธีการจัดเวทีชุมชนระดับหมู่บ้านและตำบลโดยอาศัยข้อมูลจาก จปฐ.ของหมู่บ้าน ที่มีรายชื่อของคนยากจนในหมู่บ้านซึ่งมีรายได้ต่ำกว่า 20,000 บาท/คน/ปี โดยทางคณะกรรมการ ศอช.ต.ได้พูดถึงวัตถุประสงค์การดำเนินงานของโครงการ และผู้มีสิทธิ์เข้าร่วมโครงการนี้พร้อมกับเสนอชื่อคนยากจนใน จปฐ. ของหมู่บ้านให้ผู้เข้าร่วมเวทีชุมชนช่วยกันพิจารณากลั่นกรองและคัดเลือกให้ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากโครงการ ผลของการจัดเวทีชุมชนพบว่า ข้อมูล จปฐ. เกี่ยวกับรายชื่อผู้ยากจนของหมู่บ้านในหลายหมู่บ้าน ผู้ร่วมเวทีไม่ยอมรับเพราะไม่ถูกต้องและไม่ครอบคลุม เนื่องจากบางคนที่มีรายชื่อไม่ยากจนจริง ส่วนคนยากจนจริงกลับไม่มีรายชื่ออยู่ใน จปฐ. ทำให้คณะกรรมการ ศอช.ต.ต้องปรับปรุงข้อมูลคนยากจนในชุมชนใหม่ โดยต้องตัดรายชื่อของบางคนออกจากบัญชีคนยากจนของชุมชน และเพิ่มรายชื่ออีกหลายคนเข้ามาในบัญชีคนยากจนของชุมชนเพื่อเข้ามาเป็นกลุ่มเป้าหมายของโครงการ เมื่อเวทีชุมชนให้การยอมรับรายชื่อคนยากจนของชุมชนแล้ว จึงทำการจัดลำดับรายชื่อเพื่อเข้าร่วมโครงการต่อไป

7.2.2 การพิจารณากติกาสนับสนุนทุนหรืองบประมาณแก่กลุ่มเป้าหมายในการทำกิจกรรมโครงการ

ในขั้นตอนนี้ทางคณะกรรมการ ศอช.ต. ผู้เข้าร่วมเวทีชุมชนและกลุ่มเป้าหมาย (คนยากจนในชุมชน) ได้ร่วมกันพิจารณาวิธีการสนับสนุนงบประมาณและการจัดสรรวัสดุ อุปกรณ์ หรือความช่วยเหลือจากโครงการ พบว่า การสนับสนุนงบประมาณที่ให้แก่กลุ่มเป้าหมายเป็นรูปแบบของการช่วยเหลือในรูปเงินทุนหมุนเวียน ซึ่งกลุ่มเป้าหมายได้รับการช่วยเหลือแล้ว นำไปดำเนินงานตามโครงการแล้วระยะหนึ่ง ต้องคืนงบประมาณมาในรูปของเงินหรือวัสดุ อุปกรณ์แก่คณะกรรมการ ศอช.ต. เพื่อนำไปจัดสรรช่วยเหลือแก่คนในชุมชนต่อไป ส่วนวิธีการแบ่งปันช่วยเหลือแก่กลุ่ม

เป้าหมายใช้หลักการความเสมอภาคคือ การแบ่งหรือจัดสรรให้เท่ากันหมดทุกคน ในบางกิจกรรม เช่น การเลี้ยงแพะ วัว ใช้วิธีการจับสลากเพื่อจัดสรรแพะและวัว มีข้อที่น่าสังเกตอยู่เพียง ศอช.ต. ตำบลบ้านแหร อำเภอธารโต จังหวัดยะลา เท่านั้นที่การจัดสรรความช่วยเหลือแก่กลุ่มเป้าหมายใช้หลักการความเป็นธรรม โดยจัดสรรให้แก่กลุ่มเป้าหมายดูที่ความจำเป็น ขนาดของครัวเรือนประกอบทำให้กลุ่มเป้าหมายแต่ละคนหรือครัวเรือนได้รับการแบ่งปันความช่วยเหลือจากโครงการไม่จำเป็นต้องเท่ากัน

7.2.3 การพิจารณาคัดเลือกกิจกรรมที่จะดำเนินการตามโครงการ พบว่า ในขั้นตอนนี้ส่วนใหญ่คณะกรรมการ ศอช.ต. และกลุ่มเป้าหมายได้ร่วมกันเสนอและพิจารณากิจกรรมที่สมควรให้มีการดำเนินงานโดยมีหลักเกณฑ์ดังนี้

1) ความเป็นไปได้ของกิจกรรมสามารถดำเนินการได้สำเร็จหรือได้ผล

2) กิจกรรมนั้นมีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่

3) กิจกรรมนั้นมีความเหมาะสมกับประสบการณ์ของกลุ่มเป้าหมาย

4) ผลผลิตของกิจกรรมเป็นความต้องการของตลาด

5) กิจกรรมเป็นความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย

อย่างไรก็ตามพบว่าในบางตำบลกิจกรรมที่ดำเนินการนั้นเกิดจากความต้องการหรือการชี้นำของคณะกรรมการ ศอช.ต.มากกว่ามาจากความต้องการที่แท้จริงของกลุ่มเป้าหมาย

7.2.4 การเขียนโครงการเสนอต่อหน่วยงาน เพื่อขออนุมัติดำเนินการและขอความช่วยเหลือไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ช่วยดำเนินการหรืออำนวยความสะดวกในการดำเนินงาน เช่น สำนักงานพัฒนาชุมชน เกษตร และปศุสัตว์

7.2.5 การแต่งตั้งคณะกรรมการจัดซื้อ จัดจ้าง และคณะกรรมการตรวจรับเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามระเบียบของทางราชการและความโปร่งใส โดยในคณะกรรมการตรวจรับจะมีตัวแทนของ ศอช.ต. เข้าร่วมด้วย

7.2.6. การดำเนินการจัดซื้อ จัดจ้างในโครงการนี้มี 2 วิธี ประกอบด้วย

1) ดำเนินการโดยผ่านหน่วยงานราชการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ปี 2535 ในกรณีที่มีการเบิกจ่ายเกินวงเงิน 100,000 บาท แต่ละกิจกรรมต้องมีการประกวดราคาโดยมีผู้รับเหมามาทำหน้าที่ดำเนินการให้กับโครงการ

2) ดำเนินการโดยทางคณะกรรมการ ศอช.ต. และกลุ่มเป้าหมายเอง ในกรณีที่งบประมาณไม่เกิน 100,000 บาท / กิจกรรม

พบว่า การดำเนินการจัดซื้อ จัดจ้าง โดยคณะกรรมการ ศอช.ต.และกลุ่มเป้าหมายและเกิดการเรียนรู้กระทำได้รวดเร็ว ทันเวลา ตรงตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย มากกว่าดำเนินการโดยผ่านทางหน่วยราชการที่มักล่าช้า ไม่ทันเวลาและความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย

การดำเนินงานขั้นตอนนี้ทั้ง 2 วิธีเมื่อมีการจัดซื้อ จัดจ้างและทำการส่งมอบวัสดุ อุปกรณ์แก่โครงการ ทางคณะกรรมการตรวจรับจะทำหน้าที่เซ็นชื่อรับมอบวัสดุ อุปกรณ์ เพื่อแจกจ่ายไปยังกลุ่มเป้าหมาย

7.2.7 การส่งมอบวัสดุ อุปกรณ์แก่กลุ่มเป้าหมายเพื่อให้ดำเนินงานตามโครงการ

ในขั้นตอนนี้ทางกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการช่วยเหลือสนับสนุนจากโครงการต้องทำสัญญากับทางคณะกรรมการ ศอช.ต. ตามที่ตกลงกันไว้ในการดำเนินงานหัวข้อ 7.2.2 ในรูปเงินทุนหมุนเวียน ทางกลุ่มเป้าหมายในทุกกิจกรรมจะต้องคืนทุนให้แก่ชุมชนหลังจากการดำเนินกิจกรรมตามโครงการแล้วระยะหนึ่ง เพื่อให้คนในชุมชนนำไปดำเนินการต่อ ส่วนการคืนเงินทุนนั้นอาจต้องคืนครบตามจำนวนที่ได้รับจากโครงการหรือคืนเพียงบางส่วนเท่านั้น ขึ้นอยู่กับข้อตกลงในการจัดทำเวทีชุมชนในหัวข้อ 7.2.2

7.2.8 การติดตามให้ความช่วยเหลือของคณะกรรมการ ศอช.ต. แก่กลุ่มเป้าหมาย พบว่า คณะกรรมการ ศอช.ต. บางแห่งมีการติดตามและให้คำแนะนำการดำเนินงานแก่กลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการสนับสนุนจากโครงการในแง่ของการให้กำลังใจ ประสบการณ์ และแนวความคิด เช่น การส่งเสริมให้ปลูกผักสวนครัวไว้บริโภค เพื่อลดรายจ่ายในครัวเรือน เป็นต้น

7.3 ผลการดำเนินงาน

พบว่า การดำเนินงานกิจกรรมตามโครงการได้ก่อให้เกิดผล ดังนี้

7.3.1 ชุมชนมีผลผลิตเพิ่มขึ้น เช่น มีปริมาณสัตว์เลี้ยง วัว แพะ เพิ่มขึ้น จากจำนวนที่ซื้อมาและลูกที่คลอดออกมาหลังการดำเนินงาน

7.3.2 กลุ่มเป้าหมายมีรายได้เพิ่มขึ้นจากกิจกรรมด้านค้าขายและการบริการ

7.3.3 ทางคณะกรรมการ ศอช.ต. เกือบทุกแห่ง ได้รับข้อมูลกลุ่มคนยากจนในชุมชนที่ถูกต้องครอบคลุมและเป็นที่ยอมรับของคนในชุมชน ซึ่งจะเป็นประโยชน์สำหรับการดำเนินงานแก้ไขปัญหาความยากจนของชุมชนต่อไป

7.3.4 ความพึงพอใจในผลการดำเนินงานของกลุ่มเป้าหมาย มีทั้งความพึงพอใจและไม่พึงพอใจในเรื่องการมีส่วนร่วมของกลุ่มเป้าหมาย การจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นสาเหตุหนึ่งทำให้วัสดุ อุปกรณ์หรือความช่วยเหลือของโครงการตรงตามความต้องการ รวดเร็ว ทันเวลาและมีคุณภาพเหมาะสมกับงบประมาณหรือไม่

7.4 ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน

พบว่า การดำเนินงานตามโครงการมีปัญหาอุปสรรคดังนี้

7.4.1 ข้อมูล จปฐ. ของชุมชนในส่วนของรายชื่อคนยากจนมีความคลาดเคลื่อน ไม่เป็นจริง ชุมชนไม่ยอมรับเพราะบางคนที่มีรายชื่อคนยากจน ไม่ใช่คนยากจนจริงของชุมชน บางคนมี

รถยนต์และรายได้มากกว่าที่รวมไว้ สำหรับคนบางกลุ่มที่มีฐานะยากจนจริงกลับไม่มีรายชื่อในบัญชีคนยากจนทำให้ทางคณะกรรมการ ศอช.ต. ต้องแก้ไขข้อมูลครัวเรือนยากจนในบางชุมชนใหม่ ซึ่งก็ประสบปัญหาตามมาในบางชุมชนเช่นกัน เนื่องจากคนที่เคยปรากฏชื่อเป็นคนยากจนของหมู่บ้านถูกตัดรายชื่อออกทำให้หมดสิทธิ์เข้าร่วมโครงการ จึงไม่ยอมรับการตัดสินของคณะกรรมการ ศอช.ต. และผู้ร่วมเวทีชุมชน

7.4.2 การจัดเวทีชุมชนเพื่อกลั่นกรอง คัดเลือกกลุ่มเป้าหมายและกิจกรรมในหลายตำบล ยังดำเนินการแบบเดิม ๆ ไม่มีวิทยากรกระบวนการช่วยขับเคลื่อนเวทีชุมชน ทำให้การทำความเข้าใจวัตถุประสงค์ วิธีการดำเนินงานโครงการแก่ผู้เข้าร่วมเวทีขาดประสิทธิภาพ ไม่มีส่วนร่วมมากนักทำให้เกิดความไม่เข้าใจในแนวคิดและโครงการ ซึ่งส่งผลต่อการดำเนินงานของโครงการในช่วงการดำเนินงาน

7.4.3 ระยะเวลาการดำเนินงานโครงการมีน้อย ทำให้คณะกรรมการ ศอช.ต และกลุ่มเป้าหมายต้องรีบจัดทำโครงการเสนอขออนุมัติจากหน่วยราชการ ทำให้ขาดการพิจารณากิจกรรมที่จะดำเนินการอย่างรอบคอบ เพราะเกรงว่าหากใช้เวลานานอาจส่งโครงการไม่ทันขอการสนับสนุน

7.4.4 การได้รับการสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์แก่กลุ่มเป้าหมายในกิจกรรมที่การจัดซื้อจัดจ้างต้องผ่านหน่วยงานของทางราชการ มีปัญหาเรื่องความล่าช้าไม่ทันเวลาไม่ตรงกับความต้องการตลอดจนคุณภาพไม่สมราคาและไม่เป็นที่พึงพอใจของกลุ่มเป้าหมาย เช่น กรณีการจัดซื้อปุ๋ยเคมีเพื่อใช้ในการทำนาและทำสวนผลไม้ (ลองกอง) กลุ่มเป้าหมายได้รับเมื่อฤดูกาลทำนา และผลผลิตลองกองสิ้นสุดไปแล้ว การจัดซื้อสัตว์เลี้ยง วัว แพะ เป็นต้น

7.4.5 การขาดการเตรียมกลุ่มเป้าหมายโดยเฉพาะการเตรียมการหรือการปรับแนวคิดของคนยากจนต้องการทำก่อนที่วัสดุอุปกรณ์จากโครงการจะมาถึง ซึ่งทางคณะกรรมการ ศอช.ต. ผู้รับผิดชอบต้องให้ความสำคัญเป็นอันดับแรก ๆ ของการดำเนินงานโครงการ

4.6 บางกิจกรรมในบางพื้นที่ต้องชะลอการดำเนินงานเพราะเกิดภัยแล้ง ขาดแคลนน้ำ เช่น การปลูกผัก การเลี้ยงปลา

7.5 แนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรค ทางผู้เข้าร่วมเวทีได้เสนอแนะไว้ดังนี้

7.5.1 ควรให้เวลาแก่คณะกรรมการ ศอช.ต. และชุมชนในการร่วมกันพิจารณากิจกรรมที่จะดำเนินงานร่วมกันมากกว่านี้ จะได้มีความรอบคอบ รอบด้านมากกว่าที่เป็นอยู่

7.5.2 การปรับวิธีการจัดเวทีชุมชน ควรมีวิทยากรกระบวนการช่วยการขับเคลื่อนเวทีระดมการมีส่วนร่วมจากผู้เข้าร่วมให้มากขึ้น จะได้มีการเรียนรู้และเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกันมากขึ้น

7.5.3 การปรับแนวความคิดการแก้ไขปัญหาความยากจน ของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง (Stakeholder) ต้องเป็นแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง การพึ่งตนเอง การลดรายจ่ายในครัวเรือนให้มาก